

DIENOS KLAUSIMAI IR DARŠIS TAS

PREZIDENTO INAUGURACIJA

Kovo 4-ji — naujo Prezidento inauguracijos diena. Sostinė Washingtono viešbučiai užsemti užsakymais kambarių. Tą dieną laukiama apie 200,000 svečių. Inauguracijos iškilnių komisijos pirmininkė Mrs. Blair Banister sako suradus 20,000 kambarių privatiškuose namuose, inimant kai kurių labai turtingų asmenų rezidencijas.

DĖL LIETUVIŲ KALBOS COLUMBIA UNIVER-SITETE

Columbia Universitete (New York'e, vienas didžiausių universitetų Amerikoje) yra ir palyginamosios kalbotyros fakultetas (Department of Comparative Philology). Bet lietuvių kalba jame nedėstoma. Nors lietuvių kalba, kaip artimiausia sanskritui, yra skaitoma svarbiausias raktas kalbotyros mokslui.

Pastaraisiais laikais daroma žygių, kad šis trūkumas būtų pašalintas ir kad lietuvių kalbos dėstymas būtų įvestas. Šio sumanymo įvykdymas priklausys nuo to, ar susiras pakankamas skaitliūs universiteto studentai, kurie norės lietuvių kalbą pamokyti. Turimomis žiniomis, jau yra apie 20 studentų, kurie pareiškę tokio noro.

Šiuo reikalu interesuojasi ir dirba to universiteto studentas p. Kazys V. Baltramaitis (žinomas Lithuanic'os rinkėjas).

IR MARYLANDE BANKŲ MORATORIUMAS

Vasario 25-tą Maryland steito gubernatoriaus įsakymu, pirmadieniais ir antradieniais užsidaro kiekvieno banko ir finansinės institucijos veikimas. Virš 200 tokių institucijų įsakymas paliečia. Šiuo būdu manom sumazinti depozitorių ir sėrininkų spaudimą išimt save kapitalus ir išgelbėti kai kurias finansines institucijas nuo bankroto.

PENNA VETERANAI GAUS \$172,882,732

Vasario 27-tą paskelbta kad pasaulinio karo veteranai, gyvenanti Pensilvanijos steite, sulig atstovo Patmar plano, gaus \$172,882,732 Philadelphia veteranų gaus \$35,019,749, Allegheny apskrit. — \$24,670,659, Carbon — \$1,137,671, Lackawanna — \$5,571,626, Lehigh — \$8,108,429, Luzerne — 7,989,706, Lycoming — 1,676,906, Northumberland — \$2,806,646, Schuylkill — \$4,227,814.

VILNIAUS ĮMONĖS

Šių metų pradžioj Vilniuje buvo 5,736 prekybos įmonės. 5-30 pramonės ir 3,628 amatų. Visos jos gyvena baisu krizę ir vos besiverčia. Vien tik gruodžio mėn. Vilniuje uždarė 236 įmonės.

PADEGE REIGSTAGO RŪMUS

Berlinas, Vokietija. — Vasario 27-tą gaisras sunaikino dalį reigstago (parlamento) rūmų.

Vyriausybė įsakė suimt 100 komunistų, paleisto parlamento nariu, kurie kaltinami padegime. Suimtas tulas komunistas Van Der Luebbe, 24 metų, kurs esą

GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 9

KAINA 5 CENTAI

KETVIRTADIENIS, KOVO-MARCH 2, 1933

VOL.-METAI XVII

PREZIDENTO F. D. ROOSEVELTO KABINETO SĄSTATAS

Jau paskelbta išrinkto Prezidento Franklin D. Roosevelto kabineto arba būsimos administracijos sąstatas.

Steito sekretorius — Cordell Hull iš Tennessee.

Iždo sekretorius — William H. Woodin iš Pensilvanija ir New York.

Karo sekretorius — George H. Dern iš Utah.

Teisingumo sekretorius — Thomas J. Walsh iš Montana.

Pašto sekretorius — James A. Farley iš New York.

Laivyno sekr. — Claude A. Swanson iš Virginia.

Vidaus sekr. — Harold Ickes iš Illinois.

Agrikultūros sekr. — Henry A. Wallace iš Iowa.

Komercijos sekr. — Daniel C. Roper iš So. Carolina.

Darbo sekr. — Miss Frances Perkins iš New York.

Kiti kandidatai aukštomis vietoms užimti numatomi: Homer Cummings iš Connecticut — Pilipinų gubernatoriui, Norman H. Davis — Genevos taikos konferencijos amerikiečių delegacijos pirmsėdis; valstybės (state) departamente ir užsienio legacijose užimt atsakomina: zietas numatomi: teisėjas Robert W. Bingham iš Kentucky, Clark Howell iš Atlanta, William Phillips iš Massachusetts, Frank Polk iš New York ir Sumner Welles iš Maryland. Profesorius Felix Frankfurter iš Harvard universiteto yra numatomas Teisingumo Departamento Solicitor General.

Roosevelto draugai ir rėmėjai parinktais asmenimis yra patenkinti. Tiesa, sulig mūsų šalies konstitucijos, kabinetas yra atsakomingas ne prieš Kongresą, bet pačiam prezidentui. Ypatingo krizio ar karo metu Prezidentas ampa visa vyriausybę. Kitų šalių karaliai ir diktatoriai žargu turi tiek galės, kiek Am. J. V. Prezidentas. Ir naujai išrinktas F. D. Roosevelt duos savo sekretoriams sakymus, bet vis dėlto svarbu, kad tie sekretoriai sugebėtų tuos įsakymus išpildyti ir parodytų savo iniciatyvą. Jei kuomet buvo reikalingi darbiniai ir patyrę sekretoriai bei kiti vyriausybės tarnautojai, juo reikalingesni šiais krizio ir ekonominės depresijos laikais.

Šalis su nekantrumu laukia, ką naujo, ką geresnio liuos nauja demokratų administracija.

JAPONAI VĖL MUŠA KINIEČIUS

JEHOL PROVINCIJA GRAITU LAIKU ATSIDURS JAPONŲ RANKOSE

PEIPING, Kinija. — Vasario 24-tą japonų vyriausybė įteikė Kinijai ultimatumą, kuriame reikalauja atleisti Jehol provinciją. Kiniečiams nepildant japonų reikalavimų, šie pradėjo smarkų puolimą.

Japonai veržiasi pirmyn. Mūšiuose jie vartoja pės-tininkus, artileriją, tankus ir orlaivius.

Tą pačią dieną Tautų Sąjungos Taryba 42 balsais prieš japonų 1 balsą priėmė raportą, kuris pasmerkia japonų politiką Mandžūrijos žvilgsniu ir ragina šalį nepripažinti japonų sudarytos ir po jų glosa esančios Manchukuo valstybės. Japonų delegacijos pirmsėdis Yusoke Matsuoka po to pareiškė, kad japonai toliau negalį kooperuoti su Tautų Sąjunga ir iš jos pasitraukia. Ir čia pat japonų delegacija truksmingai išsinešdino iš susirinkimo. Publika ją palydėjo plojimais ir švilpimais.

Vasario 26-tą japonai užėmė Peipias ir Chaoyang. Japonai giriasi, kad kiniečiai bėga nuo jų, kai kiškiai, rodydami tik menkus pasipriešinimus.

Japonai tikisi iki kovo 10-tos užimt visą Jehol provinciją.

Iš Peiping'o pranešama, vasario 27-tą, Mandžūrijos savanoriai, vadovaujant generolui Yang Shou-chu, pasinaudodami japonų kareivių ištraukimu į Jehol frontą, sukilo ir greitai laiku užėmė Mishan, Muling, Huliu, Lisbuchen, Ningan ir Paoching. Į kiniečių rankas pakliuvo 282 japonai aficeriai ir kareiviai, 14 lauko kanuolių, 16 kalnų kanuolių, 13 kulkuosaidžių, 1,200 šautuvų ir 600,000 šovinių. Kiniečiai suėmė 20 japonų, kurių gyvybių išpirkimui buvo pasiūlyta \$100,000.

prispazinęs pavartojęs savo mārskiniuos gaisro sukėlimui. Vyriausybė taip pat kaltina komunistus už padėgimą istoriniu hohenzolernų (kaiserinių) palocių.

Havana, Kuba. — Pereitą savaitę prieš Machado vyriausybę surengta daugybė sukilimų, tačiau jie numalšinti.

Berlin, Vokietija. — Vasario 26-tą fašistų ir komunistų susirėmimuose nukauti 3 fašistai, sužeisti skaitiniai daug didesni. Krūvinos riaušės įvyko įvairiose vietose.

Londonas. — Vasario 24-tą japonų ambasada paštu gavo bombą, kurią perdavė policijai.

Iš Visur

TRAGEDIJA ORE

San Benito, Texas. — Vasario 23-tą Lemman Nelson, 33 metų, pilotas, ir Erin McCall, 20 m. aviacijos mokinys, pakilo orlaiviu į orą.

Ūmai buvusieji ant žemės išgirdo ore šūvį. Orlaivis pradėjo sukstis ir priešakiu pirmyn krist žemyn. Nukritus, McCall išsoko iš orlaivio ir kiek pabėgęs nusišovė.

Nelsonas buvo peršautas iš už pakalio į galvą. Autoritetai tikią tragedijos priežastį.

Berlinas, Vokietija. — Vasario 24-tą Hitlerio vyriausybė uždarė komunistų partijos centrą ofisą ir jų spaustuve. Autoritetai sako, kad į jų rankas patek spausdinių raginančių visuomenę prie riaušių ir sukilimų.

Berlinas. — Vasario 24-tą įvairiose šalies vietose būta riaušių. Susirėmimai dažniausia įvyksta tarp fašistų ir komunistų. Tą dieną iš abiejų pusių užmušti 4 asmenys.

Taunton, Mass. — Autoritetai suėmė ir perdavė teismo organams Vladą Vaitkūną, 17 m., ir Antaną Ladišų, 18 m. Jie kaltinami už puolimą ir užmušimą biznieriiaus Charles A. Hibberts

LIETUVŲ APLANKE DANGAUS SVECIAS

Yemaitkiemy nukritęs ir suskilęs meteoritas sveria 25 kilogramus

Vasario 2 d. 8:50 vakare Ukmergės apskrity nukrito meteoras. Jis nukrito iš dangaus erdviu, su didžiausiu triukšmu ir šviesomis, suskilęs į daug gabalių — meteoritų. Universiteto profesoriai p. p. Slezevičius ir Kavackis buvo nuvykę į Ukmergės apskr. ir, su vietos policijos ir gyventojų pagalba, surinko meteoritus. Jų surinkta 11 gabalių, bendro svorio apie 2 kg. Meteorus rado kelių kilometry plote, Klebiškių, Rūndžių ir Žemaitkiemio laukuose. Žmonėms nepaprastas ir nelauktas erdvių svečias įvarė daug baimės. Mat, apie 7 kg. meteoritas nukrito 200 metrų atstumu nuo vieno ūkininko gyvenamo trobesio; kitas gabalas, 4 kg., nukrito kito ūkininko sodely, tiksliai 20 mtr. nuo gyvenamos gričios. Atsipeikėję nuo išgąsčio, žemaitkiemiečiai moka ir pajaukauti. Sako, jeigu tokia dangaus "kulka" būtų pataikiusi kam į kaktą, tai tą "laimingąjį" ji būtų amžinai išgelbėjusi nuo krizio, antstolio ir kitų bėdų.

Prof. Slezevičius pasakė, kad rastieji meteoritai turi didelę vertės mokslui. Apie meteorito nukritimą Lietuvoj pranešė net užsienio radio stotys.

Oberamergau, Vokietija. — Vasario 25-tą mirė Andreas Lang, Sr., 71 m., pagarsėjęs Kristaus Kančios vaidinimo artistas. Jis vaidindavęs Sv. Petro, Simono, Karaliaus Dovydo ir Piloto roles.

Lietuvoje veikia labdaringos šv. Vincento ir Paulio draugijos 122 skyriai.

TARPININKAI PARUOŠĖ NUOSPRENDĖ ALGŲ KLAUSIMU

UMW. UNIJOJ IR DARBDAVIŲ ATSTOVAI PAKVIESTI Į WASHINGTONĄ

Kietos anglies trijų distriktų darbininkai jau šią savaitę žinos nuosprendį algų klausimu.

Darbdavių ir UMW. unijos išrinkti ir patvirtinti tarpininkai (Mediators) Frank Morrison ir George Rublee pakvietė abiejų pusių atstovus kovo 1-ą atvykti į Washington ir išklaustų raporto algų klausimu. Nuo unijietų pakviesti šie: internacionalis prezidentas John L. Lewis, vice prezidentas Phillip J. Murray, sekretorius-izdininkas — Thomas Kennedy, ir kietos anglies trijų distriktų prezidentai — John Boylan, Michael Hartneady ir Martin F. Brennan; darbdavių atstovai — W. W. Inglis, Richard Grant, A. J. Maloney, J. B. Warriner, Michael Gallagher ir E. H. Suender.

Tarpininkai Frank Morrison ir George Rublee buvo išrinkti ir užtvirtinti, kai darbdaviai ir angliakasiai negalėję susitarti. 1926 metų sutartis tokiais atvejais numato tarpininkų pasirinkimą.

Gaila, kad šiame "Garso" numery negalima paduoti komisijos sprendimo (laikraštis paduodamas į presą trečiadienį iš pat ryto), kuris apeina 130 tūkstančių angliakasių, tarp kurių randasi tūkstančiai lietuvių. Kaip žinoma, operatoriai varėsi už nukapojimą algų net 35 procentais. Spėjama, kad tarpininkai pasiūlys nuo 17 iki 20 procentų.

ISRINKTAM PREZ. ROOSEVELTUI SIUNTĖ BOMBĄ

WASHINGTON. — Vasario 22-ą pašto tarnautojai atrado bombą siuntą išrinktąjam prezidentui F. D. Roosevelt. Bomba buvo įdėta į dėžę, užtaisytą sprogimui.

Ekspertai sako, kad bombos sutaisymas rodo dirbėjo menką patyrimą. Siuntinys buvo paleistas iš Watertown, N. Y., ir užadresuotas: Franklin D. Roosevelt, Washington, D. C.

Autoritetai ieško, kas tą bombą siuntė.

Tai jau antras stambus pasikėsinimas prieš išrinktojo Prezidento gvybę.

ANGLIJOJ AUDROS MAJORO A. CERMAK SVEIKATA GERĖJA

Londonas, Anglija. — Vasario 25-tą Anglijoj siuntė didelės audros su sniegu.

Septyni asmenys žuvo, daug sužeisti. Tūkstančiai žmonių negalėjo pasiekti darbo vietų dėl sustojimo geležinkelio ir kitu susisiekimo priemonių. Daug mokyklų buvo užsidarę. Labiausia nukentėjo Airija, Valija ir Yorkshire.

New York. — Vasario 26-tą Charles E. Mitchell, National City Bank Tarybos pirmsėdis, rezignavo iš savo vietos.

MENININKAS VETTER SOVESI

Philadelphia, Pa. — Vasario 24-tą mirtinai pasišovė muzikas-kompozitorius Raymond C. Vetter, 30 metų amžiaus. Priežastis — bene bloga sveikata. Du metai atgal ju pačių vasarnamy, netoli Potsttown, atrado mirtinai pašautą jo žmoną Mary. Policija kaltininko nesurado, bet nustatė, kad ji mirė nuo kulkos iššautos iš svetimos rankos.

18 užsienio 1931 m. Lietuva pirkė 1,084,700 kilogramų tabako už 3,366,1000 litu. Pasirodo, perkamo tabako rūšis galima išauginti Lietuvoj. Tektu užsodinti apie 1,000 ha. Vienas tabako hektaras duotų daugiau 800 litų pelno.

Miami, Florida. — Pastarūnini raportai paduoda, kad sunkiai sužeisto Chicago majoro Anton Cermak sveikata eina geryn. Prieš tą savaitę jo gyvybei grėsė mirties pavojus. Kaip žinoma, majoras Cermak ir kiti 4 asmenys buvo pašauti šių metų vasario 15-tą anarkistų nukentėjo Airija, Valija ir Yorkshire.

Denver, Colorado. — Vietos gyventojai labai sujaudinti dėl užgrobito milijonieriaus Claude K. Boettcher. Tūkstančiai savanorių dedasi prie policijos žmogvagių suradimui.

Rochester, N. Y. — Vasario 25-tą teisių studentas, 26 metų amžiaus, William Lutz 7 val. ryte nušovė savo tėvą W. Lutz, 56 m., seserį Ruth Lutz, 15 m., seserį Rose, 26, sunkiai pašovė į galvą, po to pats nusišovė. Sovikas savo auksas užklupo joms bemiegant.

Autoritetai sako, kad Sovikas gavo sumišimą smagenu dėl nepasisekimų egzaminuose. Keturis kartus laikė baro (praktikuojančio advokato) egzaminus ir vis nepavykdavo.

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

PILDOMO KOMITETO METINIS SUSIRINKIMAS

Vasario 27-tą Susiv. Centre prasidėjo Pildomo Komiteto metinis susirinkimas. Dalyvavo visi Komiteto nariai — Dvasios Vadas kun. J. Kasakaitis, Prezidentas A. J. Sutkus, Vice Prezidentas Sav. Marozas, Sekretorius J. B. Saliūnas, Izdininkas J. Moliūsis, Izdo Globėjai V. T. Kvietkauskas ir V. Miliuskas, Dr. Kvotėjas A. J. Valibus, Redaktorius M. Zujus. Išklausti ir užtvirtinti raportai ir padaryta daug svarbių nurodymų, kurie bus paskelbti organe visų narių žiniui.

LRKSA. 4-TOS APSKR. SUVAZIAVIMAS

4-tos apskr. kuopu delegatų suvažiavimas įvykis kovo 26-tą, 933 m. 2:00 val. po pietų šv. Kazimiero parapijos svetainėj. Plymouth, Pa.

Kuopos malonėsit prišiusit delegatus, nes bus daug dalyku varstoma; taip pat bus svarstoma atminimo vasaros išvažiavimo dalykai.

Ant. Soroka, rast.

LUZERNE APSKRITIS DAUGIAUSIA ISPRODUKUOJA

1929 metais Luzerne apskrities kietos anglies kasykloje iškasta daugiausia anglies. Viso tals metais išprodukuota 26,777,178 tonai už 162,714,565. 102 kasyklos amde 58,558 darbininkus, kuriems išmokėta \$91,407,81. Lackawanna apskrity 65 metais veikė 65 kasyklos, jos išprodukavo 15,473,778 tonus už \$93,866,799, amde 31,765 darbininkus, kuriems išmokėjo \$58,180,386. Trečioj vietoj čia Schuylkill apskritis, ketvirtoj — Northumberland ir t. t.

Kovo 1-ą Pennsylvania teito legislatūra ir gubernatorius susilaukė alkanų demonstraciją. Alkanieji surinko reikalaut, kad legislatūra užgirtų \$100,000,000 šilpimui.

JUSTREIKAVO 4,000 AVALYNĖS DARBININKŲ

Lynn, Mass. — Vasario 27-tą sustreikavo avalynės industrijos 1000 darbininku. 1-60 operuojančių avalynės darbuvių 10 yra paliestu streiko, kuriam vadovauja National Shoe Worker's organizacija. Streikieriai reikalauja pakėlimo algų.

MAJORAI TARIASI SELPIMO REIKALAIS

Albany, N. Y. — Vasario 24-tą įvyko miestu majoru konferencija pasitarimui kas link bedarbiu ir ju šeimynu šelpimo. Dalyvavo 20 majoru, tarp ju ir New York'o miesto majoras J. P. O'Brien. Steito šelpimo fondo yra \$15,000,000. Gubernatorius Lehman norėjęs patirt, kas daroma įvairiuose miestuose šelpimo reikalui. Majorai raginę steito oficialus padidinti šelpimo sumas.

Pereitą savaitę Vilniuje buvo 6,209 neregistruotų bedarbių. Tokio didelio bedarbiu skaičiaus Vilniaus mieste dar niekad nėra buvę.

Des Moines, Iowa. — Vasario 22-ą steito senatas 27 balsais prieš 23 pasisakė už prohibicijos įstatymo palaikymą.

LIETUVŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS GARSAS

Išleina Ketvirtadieniais Redaguoja M. Zujus

PRENUMERATOS KAINA: Am. J. ng. Valst. metams \$2.00, pusmečiui \$1.00; užsienioose metams \$3.00. Skelbimų kainos - atskirai paskaičiuojamos.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS" Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

YEARLY SUBSCRIPTION RATES: United States of America \$2.00, Foreign Countries \$3.00. Single copy 5c. Advertising Rates on application.

"GARSAS" 73 E. SOUTH STREET, (P. O. BOX 421) WILKES-BARRE, PA. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

KARO DEBESYS TIRŠTĖJA

Po pasaulinio karo niekuomet nebuvo susidaręs taip didelis pavojus sukilti naujam karui, kaip dabar.

Japonija, pasinaudodama Kinijos silpnumu, užėmė milžinišką jos teritoriją Mandžuriją, apimančią 363,610 kvadratinį mylių su 31,000,000 gyventojų, ir sudarė iš jos naują valstybę užvadintą Manchukuo. Faktiškai gi Mandžurija randasi po japonų globa ir jie ten sistematiškai stiprinasi. Iki šiol iš 31,000,000 gyventojų, kiniečiai sudarė virš 90 procentų, arba prieš 31,000,000 kiniečių randasi apie 3,000,000 kitataučių.

Tautų Sąjunga ir ji ja nepriklausančios valstybės visą laiką raukėsi, barė japonus, protestavo, bet japonai jį tai nekreipė dėmesio. Tautų Sąjunga buvo nusiuntusi specialią komisiją su britų lordu Lytonu priesaky, kad iširtų, kas ten daras ir kas kalta už kilusius nesupratimus. Komisija darbovosi kelis mėnesius. Gryžus ji pateikė T. S. raportą, kuriame pabrėžė japonų agresyvią politiką ir rekomendavo iš Mandžurijos japonus krapstyti.

Japonai nepaisė. Jie sukosi, kai driežai, aiškindami, kad svetimų teritorijų jie nenori prisiravinėti, jie tik nori šiek tiek pamokyt kiniečius, kaip reik respektuoti (gerbt) tarpvalstybines sutartis. Bet kuomet japonai pradėjo veržtis į naują kiniečių didelę teritoriją Jehol, tikslu ją atplėsti ir prijungt prie Manchukuo, Tautų Sąjungos kantrybė galutinai išsibaigė ir štai vasario 24-tą Genevoj susirinkę 42 valstybių atstovai vienbalsiai pasmerkė japonų politiką ir pareikalavo iškraustyti iš Mandžurijos ir kitų kinietišku žemių. Tautų Sąjungos nusistatymą remia Am. Jungtinės Valstybės ir Sovietų Rusija, kurios tiesioginiai prie T. S. nepriklauso.

Bet ir dabar Japonija nekreipia dėmesio. Jos armijos trukšmingai žygiuoja pirmyn palikdamos užpakaly tūkstančius lavonų ir griuvėsius. Už dienos kitos visa gražioji Jehol provincija, susidedanti iš 90,000 kvadratinų mylių (du kart tokio dydžio, kaip Pensylvanijos steitas) atsidurs japonų rankose. Be to jie sako, kad jei kiniečiai priešinsis ir nenorės gražioju išsižadėt Jehol ir susitaikint su Manchukuo ir Japonija, tai jie žygiuos link senosios kiniečių sostinės Peiping (Pekino) ir da giliau kinų žemėna.

Japonija šiais laikais yra galingiausia Azijos valstybė. Kaip prieš pasaulinį karą Vokietija Europoj, taip dabartiniiais laikais Japonija Azijoj yra militaris baubas, kurį visi žiūri su nemaža baime. Be to japonai geri diplomatai ir jie gerai permato Europos ir kitų kontinentų politines kombinacijas. Galinga Amerika (Am. J. V.) toli ir karui už kokios ten disorganizuotos kiniečių tautos interesus nelabai pasišovus. Europoj valstybių blokai, viešos ir slaptos sutartys, nerodo, kad japonai turėtų jų bijoti. Vokietija, be abejonės, laukia tinkamų progų atsiskaityt su pasaulinio karo nugalėtojais, sąjodama atgaunt savo pirmąją galybę, prarastą žemes, karo laivyną ir kolonijas. Šiomis dienomis kilo skandalas dėl Italijos gabenimo ginklu fašistiškai Vengrijai. Be abejonės, ji stiprinama prieš prancūzų ir anglų talkininkę Rumuniją. Jūgoslavija (Serbija) bijo italų puolimo. Prancūzija kiek gyva stiprina pinigais, ginklais ir amunicija savo satelitus Lenkiją, Jūgoslaviją, Čekoslovakiją ir Rumuniją.

Kelgoje ir kiti taikos paktai, pasirodo, gražūs yra ant popieros, bet praktikoje su jais mažai kas skaitosi.

Daug vilčių dedama į Anglijos, Prancūzijos ir Am. J. Valstybių sutarimą. Jei šios trys galingos šalys eis iš vien, jų balsas, reikala paimtas "nesugriaujamu argumentu" - marių ir oro galybe - turėtų sprendžiamos reikšmės.

Pasaulis vėl stovi, gal būt, da prieš rūstesnį, labiau naikinantį karą, negu buvo pasaulinis karas, kurį daugelis da gyvai atmena.

18-JO AMENDMENTO ISTORIJA

Kongresui priėmus rezoliuciją atšaukiančią 18-ji Amendmentą (priverstinės prohibicijos įstatymą), išrodo, kad jo amžis jau baigiasi ir jis ar anksčiau ar vėliau atsiguš į arkvą. Žinoma, užims kiek laiko iki šiečių konvencijos priims (ratifikuos) minėtą rezoliuciją, bet svarbi pradžia jau padaryta.

Kadangi 18-jo Amendmento pavidimas gyveniman ir jo vykdymas pridarė daug triukšmo, tai įdomu susirasti su juo atsiradimu ir su pastangomis jį atšaukti. Svarbiausi momentai yra šie:

1917 m. rugpjūčio 1-ąją Senatą priėmė prohibicijos amendmentą. Tų pačių metų gruodžio 17-tą amendmentą priėmė Atstovų Butas.

1919 metais: Vasario 16-tą prohibicijos amendmentą ratifikavo iš visų 36-tas steitas, kuriuomi buvo Nebraska.

LIETUVA 15-KOS METŲ LAISVO GYVENIMO SUKAKTUVĖSE

Savaitinis žurnalas "Naujoji Romuva" Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės 15-kos metų sukaktuvių proga rašo:

"Šie penkiolika metų - vienas reikšmingiausių mūsų istorijos laikotarpių. Jame buvo suorganizuota nepriklausoma valstybė, kuriu jau keli šimtmečiai kaip buvome rėkė. Ji buvo apginta nuo rusų, lenkų ir bermontininkų. Prijungtas dar Klaipėdos kraštas. Nugalėti avaraiški garvaliai viduje. Parodyta žydraus pasiaukojimo ir vyriško heroizmo. Surinkti po įvairius kraštų išsibalskė Tėvynės sūnūs. Pradėta kurti tautiška kultūra, nes ji tik viena yra nepriklausomybės laisvės ir jos patvirtinimas. Viena pasakų kitų stogiamos savos kultūros laisvės - universitetas, teatras, konservatorija, meno mokykla, įvairios aukštesnės ir žemesnės mokyklos. Įvykiyta plati žemės reforma. Pradėta leisti daugybę savų dienraščių, savaitraščių ir žurnalų. Ugdoma savą tautiška literatūra, savą dailę, savą muziką, išskoma tautiškos architektūros formų.

"Stiegiama daugybė įvairių kryptių ir visokio pobūdžio organizacijų.

"Atrodė, kad kuriama didelė naujo gyvenimo epocha, kurioje bus pažadintas tautos genijus - juo susiravėta ir juo užimponuotas pasaulis. Bet visados užsimojimai planais negu jų įvykdymai, svajonės užsimėnė negu tikrovė, jaunatvė užsimėnė negu subrendimas. Ir daugelis mūsų karžygių greitai pavargę, išsekę ir palūžę. Herojiško idealizmo dvasia kažkur dingo - pasislėpė ar užduos šiam suprozūtiems laisvės mūsų gyvenime. Išliko nauji varžai. Pasirodė naujos kontradikcijos. Didelės klūtys pastojė bėgiai į šviesesnę ateitį. Išliko brūtaus materijalizmo nagai, kurie drasko nuoga tautos kūną ir jį apgėdija kruvinomis žaizdomis. Šiltai ir gerai įsitaisę aristai, karjeristai ir kiti visi paraitai išplūpa reikalingiausius tautai syvus, nuo jų tūkna. Netenkame savo sostinės Vilniaus.

Daug gražių vilčių sudūžė ir bėriatili gyvenimo tikrovė. Daug sprendinių sumanyti neįvykdoma. Pradžioje sukeltas visuotinis tautos entuziazmas užgėsta. Pilkas, nuobodus ir įkyrus pasidaro mūsų visas gyvenimas. Net ir Maironis, tas didžiausias ir entuziausias tautinio atgimimo pranašas, nusimena pamatęs tokią juo numylėtą Tėvynę ir nustoja dainavę, jei prabilavodu, tai tik skundavosi ir bardavosi.

"Pradedame pyktis tarp savęs. Skilti į atomus, į nereikšmingas grupėles. Pasidalome į piktas, egoistiskas, be aukštesnių kultūrinių

Liepos 22-ąją Atstovų Butas priėmė Nacionalės Prohibicijos aktą (Volsteado įstatymą).

Rugsėjo 4-tą Nacionalės Prohibicijos Aktą priėmė Senatas.

Spalių 27-tą Aktą vetavo (atmetė) Prezidentas Wilson.

Spalių 27-tą Atstovų Butas Prezidento veto atmetė.

Spalių 28-tą Prezidento veto atmetė Senatas.

1920 metai: Sausio 16-tą Prohibicijos Amendmentą įėjo į galę.

Liepos 7-tą Volsteado Aktą patvirtino Am. J. V. Aukščiausias Teismas.

1929 metai: Vasario 19-tą Senatą priėmė taip vadinamą "Five-and-Ten" įstatymą.

Vasario 28-tą tą patį įstatymą priėmė Atstovų Butas.

1932 metai: Gegužės 18-tą Senatą atmetė Bingham 4 procentų alaus amendmentą takų padidinimui.

Gegužės 18-tą Senatą atmetė Tydings amendmentą reikalaujantį legalizuot 2.75 procentų alų.

Birželio 15-tą republikonų nacionalę konvencija, Chicago, priėmė taip vadinamą "submission plank".

Birželio 29-tą demokratų nacionalę konvencija, Chicago, priėmė rezoliuciją reikalaujančią kaip galima graičiau atsaukt priverstinę prohibiciją ir modifikuot (taisyt) Volsteado Aktą.

Liepos 16-tą Senatą užgyrė Glass rezoliuciją kas link pataisymo 18-jo Amendmento.

Gruodžio 5-tą Atstovų Butas atmetė Garnerio atšaukimo rezoliuciją.

1933 metai: Vasario 16-tą Senatą priėmė atšaukimo rezoliuciją.

Vasario 20-tą tą pačią rezoliuciją priėmė Atstovų Butas.

"Šlapieji" lyderiai džiaugiasi, kad pradžia padaryta, bet "sausieji" žada nenusileist. 18-sis Amendmentas bus galutinai atšauktas, kai iš 48 steitų atšaukimo rezoliuciją priims du trečdaliai - viso 36 steitai. Sausieji mano, kad bent 18-ką steitų jiems pavys palaikyt savo pusę ir tuo būdu neprileist prie 18-jo Amendmento atšaukimo.

Pagyvensim - pamatysim, keno bus viršus.

GIMIMAI MAŽEJA

Amerikos Gimdymo kontrolės lyga darbuojas, kad sumažint gimimus. Tuo tarpu Metropolitan Life Insurance kompanijos trečiaasis vice prezidentas Dr. Louis I. Dublin sako, kad ir be lygos pastangų gimimų skaičiai paskutiniiais laikais taip krinta, kad šalis atsistoja prieš gyventojų mažėjimą pavoju. Daugelis rimtų sociologų isrodinėja, kad blogi laikai, ekonominės sunkenybės pareina ne nuo persidauginimo gyventojų, tik nuo nevykusių susidėjusių kitų aplinkybių. Mūsų "sieroji" žemelė gali daug kartų daugiau išmaitint gyventojų, negu jų dabar esama.

FAŠISTŲ VISI BIJO

Vokietijos fašistai, paėmė savo rankas valdžią, daug baimės įvarė žydams. Fašistai jau prieš tai žadėjo "surtint žydų politišką ir ekonomišką įtaką."

Žydai Hitlerį laiko aršiausiu žydų priešu. Žydų spauda rašo, kad bijodami represijų, žydai pulkais keičiasi iš Vokietijos į kitas šalis. O gal iš tikrųjų fašistai pasirodys ne tokie jau baidiški, kaip juos išanksto įsivaizduoja.

Beje, fašistų teroro išsigando ir svetimsaliai artistai, kurių Vokietijoj daug randasi.

METROPOLITAN OPERA SAUKIASI PARAMOS

Blogi laikai palietė ir garsiąją Metropolitan operą. Vadovybė praneša, kad jei neateis visuomenė pagalbą, tai kitą sezoną vargų galės veikti. Apie 770 garsiuoju solistų, artistų ir tarnautojų gali netekt darbo. Atsižūrint į tokią padėtį, susidarė komitetas iš Lucrezia Bori, Edward Johnson ir Lawrence Tibbett, kuris atpašė ir visuomenę, apšė radio klausytojus paramos. Komiteto žmonės sako, kad jei radio aparatų savininkai, kurie girdi šeštadieniškas operas per orą, sumokėtų nors po vieną centą kas savaitė, opera galėtų išsilaikyt. Penki milijonai žmonių turi radio, iš jų vienas milijonas girdi operas, tokiu būdu jie sudėtų į savaitę \$10,000.00. Pridėjus pajamas iš lankytojų, opera galėtų išsilaikyt.

ISLEISTŲ KNYGŲ REGISTRAVIMAS

Prie Lietuvos Universiteto yra įsikūręs Lietuvos Bibliografijos Institutas. Jo tikslas yra užregistruoti visus leidinius, spausdintus lietuvių kalba ir išleistus ne tik Lietuvoj, bet ir užsienioose. Būtų labai naudinga tiek Lietuvos bibliografijos mokslui, tiek patiems leidėjams, kad visi užsienyje išėję leidiniai lietuvių kalba, kaip knygos, brošiūros, gaidos, katalogai, laikraščiai, žurnalai, plakatai - žodžiu, visi spausdinami lietuvių kalboje, būtų pačių leidėjų tiesiog pasijusti šiuo antrašu: Lietuvos Bibliografijos Institutas, Universiteto Biblioteka, Kaunas, Lithuania.

Institutas, gautus leidinius užregistruos, perduos juos Universiteto bibliotekai. Pagėidaujama taipgi gauti ir knygas ir leidinius svetimos kalbomis, kuriose rašoma apie Lietuvą ir jos reikalus. Lietuvos Bibliografijos Institutą direktorium y ra prof. Vaclovas Biržiška.

Kun. Dr. J. B. Koncius

VOKIETIJA I RYTŲ EUROPOS POLITIKĄ

Vokiečiai užima žymią vietą Europos tautų tarpe; jie yra Europos viduryje. Vokietija jau nuo senovės laikų yra tirstai apgyventa; jie savo teritorijos ribas visais amžiais mėgino praplėsti į rytus ir į vakarus. Jiems į vakarus veržtis yra mažiau išuodčiai visos pajėgas buvo įtempe praplėsti savo teritorijas, užimant kardu ir ugnimi Lietuvos, Latvijos ir Lenkijos žemes. Lietuvos Kunigaikštis Vytautas Didysis, gudrus politikas, aiškiai suprato kryžiuočių "Drang nach Osten" - Veržimasi į Rytus, ir todėl visas savo pajėgas padėjo su Rusijos ir Lenkijos pagalba, sulaukyti jų užplūdimą. Jis, drauge su lenkais, sutriuškino kryžiuočių galybę 1410 metais prie Tannenberg-Gruenwaldo. Tas užduotas kryžiuočiams smūgis pralino pavoju Rytų Europos kraštams ilgesniems laikams.

Vienok ir tada kryžiuočių pagrobtu teritorijų nepasisekė iš jų atimti, nes Klaipėdos, Tilžės ir Karaliaučiaus apylinkės, arba Rytprūsiai, kurie priklausė Lietuvai, Lenkijos provincija Pomerania ir kitos pasiliko irgi kryžiuočių valdžioje. Tuomi jie nepašitenkino ir nuolat planus darė, kad greičiau praplėstų savo žemes į rytų kraštus. Vokiečiai, nepajėgdami ginklais uzkariauti rytų šalis, savo gudria politika, susitarę su Austrija ir Rusija nutarė aštuonioliktą šimtmečio pabaigoj pasidalinti Lenkiją ir Lietuvą. Lenkijos žymiausiajį dalį prijungė prie Rusijos; Klaipėdos gis kraštą ir Rytprūsius paliko prie Vokietijos, nes toji teritorija jau šimtmečiais jų valdžioje buvo. Vokietija tais laimėjimais pasitenkino tikrai kuriam laikui; ju veržimasis į rytus (Drang nach Osten) vis da tebebuvo svarbiausias jų politinis siekimas.

Vokietija vedė gudrią kolonizacijos politiką Latvijoj, Lietuvoj, Lenkijoj ir Rusijos provincijose, kurios yra arti minėtųjų kraštų. Geriausiai jiems pasisekė išplėsti savo kolonizaciją Latvijoje, kur jie rusų valdžios laikais turėjo savo universitetą (Dorpatė) ir kitas aukštas mokyklas Rygoje ir kituose kraštuose. Lietuvoje, Lenkijoje ir Rusijoje daugel vietose vokiečiai turėjo didelius dvarus ir net užimdavo valdžioje aukštus vietas. Ta vokiečių kolonizacija rytų kraštuose be abejonės buvo vokiečių valdžios finansuojama. Jie sistematingai rengėsi praplėsti savo valdžią tose minėtose šalyse. Vokiečių tauta buvo auklėjama nuo pat elementarines mokyklos iki universiteto militariniėje dvasioje; jų žymusis kancleris Bismarkas ir vėliaus kaizeris Vilhelmas visu savo smarkumu ginklavo visą savo tautą ir rengėsi prie to pasaulinio karo, kuris prasidėjo 1914 metais. Tame kare jie užkarto pradėjo veržtis į vakarus - Prancūziją ir į rytus - Lietuvą, Latviją, Lenkiją ir Rusiją. Dabartinis vokiečių prezidentas von Hindenburgas, buvęs didžiojo karo laike vyriausybės vadas (generalisimas) visas pajėgas įtempe, kad sutriuškint rusų kariuomenę ir užėmęs Rytų Europos dalis, kas ištikro ir pasisekė jam lengvai įvykinti.

Rytų Europos ūkių kraštai karo metu suteikė jiems daug maisto ir jiems taip reikalingos žalios medžiagos. Jie užėmė tuos kraštus tada tvarkė ir valdė taip, kad tie kraštai būtų prijungti prie Vokietijos ant visados. Didžiausioms Europos valstybėms išėjus į karą prieš Vokietiją ir dar prisidėjus prie jų galingai Amerikai, vokiečių militarinė galybė liko sulaikyta. Versailės sutartimi einant (1919) Vokietijai reikėjo išsižadėti ne tik užkariautų kraštų vakaru Europoje: Belgijos, Elzaso, Loteringos, bet ir rytų kraštuose: Lenkijos, Lietuvos, Latvijos ir Rusijos žemių. Be to reikėjo jiems da gražinti Lenkijai Sileziją, Poznanijai, Pomeranijai ir Danzigo koridorių ir Lietuvai atiduoti Klaipėdos kraštą. Vokiečių galybė liko sutruškinta. Vienok ir militarinė dvasia tebėra tokią pat, kokia ji buvo kryžiuočių. Bismarko ir kaizerio Vilhelmo laikais. Jie to užduotojo smūgio negali pamiršti ir vėl toji tauta verda, bujoja ir rengiasi pulsti į Rytų Europos kraštus (Drang nach Osten), kad atėmus iš Lenkijos Danzigo koridorių, Poznanijai ir Silezijai ir iš Lietuvos Klaipėdos kraštą. Tą mano posakį aiškiai patvirtina susidėjusi vokiečių dabartinė politika. Vokietijos kabinetai ir parlamentai nuo Versailės laikų mainėsi vienas po kito, nes ju tauta nebuvo patenkinta konservatyve valdžią. Jie išsirinko sau prezidentą savo karu dievaitį Hindenburgą. Tuomi da jie nepasitenkino iki galutinai nelaimėjo kraštutiniai nacionalistai ir militaristai valdžioje ir parlamente. Dabar militaristų ir kraštutinių nacionalistų vadas Hitleris paėmė valdžios vadeles ir savo rankas ir ruošia vokiečių tautą į naujas skerdynes - karą.

Rytų Europai iš Vokietijos jau sės gresia nauji pavojai. Vokiečiai pirmiausia, žinoma, puls lenkus, kad panaikinus Danzigo koridorių ir kad atėmus bent Silezijos provinciją. Jei tas įvyktų, tai ir Lietuvai būtų labai pavojinga, nes jie tuomi nepasitenkins ir toliau veršis į rytus (Drang nach Osten), kad užkariavus Klaipėdą, Lietuvą ir Latviją. Mūsų santykiai su Lenkija, nuo Vilniaus užgrobito laikų (1920) iki šių dienų yra įtempti, ir aišku, tie santykiai nepagerės iki Lenkija Vilniaus ir Suvalkų teritorijų Lietuvai negražins. Neatsižvelgiant tiems blogiems santykiams esantiems tarp Lietuvos ir Lenkijos, vienok Lietuvių tauta turėtų eiti išvien su Lenkija prieš Vokietiją, taip kaip Vytautas prie Gruenwaldo išvien su jais mūšė su kryžiuočiais-vokiečiais. Paėmus jų kraštą valdyti Hitleriui, lygus pavojus gresia Lenkijai ir Lietuvai. Gal Lenkijos vadai supras gresiamąjį pavojų iš Vokietijos pusės ir pasirūpins sudaryti politinius santykius su Lietuva, gražinant jai užgrobtaji Vilnių ir kitas Lietuvos žemes, kad išvien atsilaukius naujam kryžiuočių-vokiečių puolimui.

Iš Philadelphijos gavome ukrainų laikraščio "Amerika" vasario 16-tos laidos Nr., kuriame yra Dr. Jono Basanavičiaus atvaizdas ir išspausdintas K. Vidikauskio parašytas raštėlis apie Vasario 16-tą ir Basanavičiaus nuopelnus Lietuvai.

L. R. K. S. A. yra artimo ir lietuvištos meilės produktas.

Nesikišk į kitų reikalus, nors tai būtų Tamstos artimiausi draugai.

Išmok paslėpt savo skausmus ir nesmagumus po šypsos priedanga.

IS PO MANO BALANOS

Rašo MORKUS

IX.

Gavėnia jau čia. Lyginai dabar noras linksta prie tokio skaitymo, kuris ne vien supratimui žingeidus, bet ir dūšiai paguoda teikia. Gi to žingeidumo ir paguodos niekur neatrasim tiek, kiek vargingoj Palestinoj, prie upės Jordano. Ve dėl ko apsiostomis šičionai ilgiamis tarpui.

Lietuvio akimi pasaulio upėna žiūrint. — Nemunas ir Jordanas sau lygti neturi. Suprantama. Nemunas toli gražu nelygus Jordanui. Nemunas kaip tik pataikė išaukšti idomų lietuvių: o daugiau nieko. Gi tuo tarpu Jordanas išaukklėja veikią civilizuoją pasaulį. Manyti, jog Jordanas buvo ar yra savas, kaip žydai ar arabai, nebūtų teisinga. Kai kalbam apie Jordaną, kaip žydų ar arabų upę, tai kalbame tik tokioje prasmėje, kurioje ji mes istorijoje sutinkame. O istorijos pareiše yra paduoti viską taip, kaip tuomet atrodė.

Berods, žydams ir arabams Jordanas įkvėpimo teko daugiau, negu kam kitam. Bet, tik dėl to, kad jie ten ilgiau užtruko. Vadinasi, kiek kartų Palestinon istorikas akimi vėrė, tiek kartų ten jis atrado žydą ar arabą. Ilgainiui Jordanas ir jų vardai taip susivėrė, kad iš šalies žiūrinčiam skirtingo jau nesimato. O betgi Jordanas jau tik žydų ar arabų, kiek Atlantikas angliu.

Zodžiu, kai kalbame apie Jordaną, tai kalbame ne apie žydų ar arabų upę, o tik apie visą pasaulio upę. Reiskia, jis ir mums, kaip kultūros žmonėms, nėra tolimesnis, negu žydams ar arabams.

Jordanas! Arabai jį "Eš-Sėri-a" vadiną. Gi žydai "Jor-Dan". Mūsų kalboje išėitų "Kalnų-Padauza". Ne ką malonus vardas! Bet, taip yra. Nematęs Jordano, mėgina įsivaizduoti sau labai gražų, ramų, tyrą vandens guolį, apie kurį tiek daug visi kalba. Kaip tik priešingai esti. Neveltui vietiniai jį tokie negražiū vardu ir vadiną. Skaitytojo ar klausytojo laimė tik tame, kad tai, kas vienioje kalboje skamba labai šurkščiai, kitoje be galo švelniai. Pačie lietuvių kalboje Jordanas taip gražiai skamba, kad, rodos, net prie lūpų prilimpa. Tikrai lybėje gi, be gražaus garso, nieko gero apie Jordaną pasakyti negalima. Kramtai į pasaulį nepanašūs. Vanduo dažniausiai dvokiantis. Ne tiek panėši upės tekėjimui, kiek padūku o audros viesulai, kol galimai mūsiurioje jūroje visiškai pranyksta.

O betgi apie šį vandens klanelį daugiau pasakytą, parašytą, galvota, negu apie visus kitus gražiausius vandenius kartu sudėtus. Patys didžiausi okeanai nepadarė į žmogaus vaidentuvę nei dalėlės tos žymės, kurią daro kasdien Jordano klonis. Kam teko matyti ir Jordaną ir garsią mūsų Niagarą, sako, Niagarą yra tik niekniekis palyginus su Jordanu.

Kaip idomus Jordanas vardas, taip da idomesnė jo pradžia. Nors šiuos straipsnelius aušia ne kokis ten idomus rašėjas, o tik šiaip gerų norų ir paprastas lietuvių tipas, ir, rezga juos ne kokiams ten mokslo skaitytojams, o tik paprastiesiems darbo noragams, kokiu ir pats save laiko, tai vienok šiuo kart jau ir mums reikia krypti prie mokslingesnio kelio; arba, vienas nežinšim ką žinom, o antas, apie ką skaitom.

Vadinasi, griebkimės už paties Palestinos žemlapio, iš-

kokime, kur riogso Libano kalnų ir miškų pakalnės. Netoli nuo ten matosi Hermono kalnas. Mokslo vyrai mano, jog savame laike ši visa lanka, tai yra, visą žemės sklypas Libano ir Hermono pašlaitėje, buvo užlieta vandeniu. Galėjo būti ežeras. Dėl to, kad, kaip Libanas, taip ir Hermonas kliukus vandeniu. Įrdviejų tarpe driekiasi tikras žemės liūgnas.

Jordano kelias, tai yra, Palestinos įlanka, linksta pro Hermono kalną po mūsų dešinės, ir prasideda Palestinos žemė. Gi su ja prasideda ir upė Jordanas. Ir štai ve kaip gudriai ir idomiškai.

Iš Hermono pamatų ištryška net trys upelukai. Šiuos upelius ne tik žydai ir arabai, bet ir visų amžių rašėjai visap užvardina. Ir, mena, kuris iš jų trijų galėtų būti Jordano tėvas. Vienai balsuoja už vieną, kiti už kitą, treči už trečią. Mums, neišijį jų vardai, nei jieji patys nedaugiau saisi rūpi. Kas žingeidū mums, tai, už kurį daugiau balsuoja, už tą ir mes balsą duodam ir traukiam tolyn.

Dauguma žiūri po dešinės į tą vietą, kuri Cezarėja vadinasi, ir sako, kad Jordanas išplaukia iš tos vietelės, iš ano upeliuko, kurio stovi visiems daug girdėta Cezarėja.

Ir, da kaip idomia! Visai netikėtai. Nei iš šen, nei iš ten. Iš po paties Hermono kalno, iš kokios gėlės, veržiasi apie trisdešimt ačių pėdų pločio vandens ystakas. Iš kur tas vanduo iimas, ir kaip jis išsenka, ir kas jį per tuos istorijos menų tūkstančius valdo, — paslaptingi, ir daugiau nieko.

Gana to, kad iš ten, sako, išplaukia Jordanas.

Šia vietelę taip, kaip ir Betlejiu, nuo neatmenamų laikų žmonija gerbė ir gerbia. Žiloje savovėje piemenys už ją galvas duvė. Ilgainiui valdovai, karžygai, politikai už garbę laikė ją savastimi turėti.

Į tą vietą romėnai, pirmaisiai tvėrė už jos. Kurgi ne! Vandens reikins. Patys įžymiausi viešlektai ir šičion suecina. Kas pasidarė kur ten toliausiai Azijoje, ar Europoj, ar Afrikoj, — pirmaisiai čia galėdavai nūgristi. K dangi kelviečiai ateidami ir išsidūmą visą žinias šičionai padėdavo.

Herodas, kad pasigerinti Romos didikams, įtaiso puikiausią žiūrėję į laikraščių straipsniu antgalvius: Amerikoje įprosis, gaus laiška, jį pusiau paskaičius, mėsti į gurba. Amerikiečiai žino, kad prisirengti parašyti laiškas ima ir tris savaites, nors jo parašymui užtenka keiliolikos minučių.

4. Teikti informacijas. Yra ne vienas, kuris iš tikro pats nepajėgtų apie save parašyti. Jiems jau pasaulio žmonija. Panėšėje dabartinei mūsų Tilžei. Ve dėl ko ir Patsai Išganytojas, ten dažnai užėidavo. Ir Jam žingeidū buvo išgirsti, kas kur dėjos Antra, atsikratyti žydų intrygu, kurios jį be galo narpliojo.

Kitaip sakius, Jordano pradžia buvo ir yra ne vien Jordano šaltiniu, bet ir didžiausiu įkvėpimų indu. Ir žydai, ir arabai, ir graikai, ir romėnai, — kas tik ten pateko, ilgiausių atminimų kaupinas išėjo.

Ve dėl ko ir mums gavėnios laike malonu nors dvasioje ten apsilankyti. Tiesa, nematom akimi kaktos, kas ten dedas ar dėjos, betgi už tat matom dvasios akimi da aiškiau.

LIETUVIŠKOJI ENCIKLOPEDIJA

"Garso" Nr. 7, vasario 16-tos laidoje, autorius "Unum" straipsni "Lietuviškos Enciklopedijos Atbalsis" ragina mane pagilinti poniau pareiktąsias mintis reikalingas rinkimo medžiagos Lietuviškos Enciklopedijai.

Man, kaip vienam iš igaliotų redaktoriais enciklopedijos reikalais, yra brangintina visai autoriaus "Unum" pareiktąjį nuomonė. Bet dar svarbiu išgirsti ir daugiau panašų ar skirtingų nuomonių ir cituoti pozityvaus darbo. Ar enciklopedijai reikalingos medžiagos ruošimas taptų subendrinti visų srovų sudarytame centraliniame komitete, ar skirtingų srovės kiekviena sudarytų savo centrą ir rūpintųsi vien savariais, enciklopedijos teisingumas nenukentėtų, tikslas būtų atliektas. Bet kam yra suprantama, kad enciklopedija yra kilnūs ir labai svarbus kūrinys, tai tur irgi turi būti suprantama, kad svarbiu ir sunkūs uždaviniai yra reikalingi vadovybei jų išnirimui: kad ta vadovybė būtų iš tam darbu tinkamų ir jį galinčių dirbti asmenų.

VADOVAVIMUI SUDARYMO PASIŪLYMAS

Centralinės organizacijos sudaryti didžiausią vaidmenį, kaip globojant savuosius svetimame kraste, taip ir sunaudojant jų pagalbą savo Tėvynei Lietuvai. Centralinės organizacijos žino savo veikėjus, jos sunaudoja juos ir šiandien savo kuopų pajūrym ir pasitiki jų parama atsitęje. Užtat pilnai nuosekli, kad kiekviena centralinė organizacija tuojuo sudarytų pilną savo veikėjų sąrašą ir tiesioginiai ar per kuopas pasiuntintų paraginimus surašyti autobiografijas. Tas pat ir su redaktoriais — jos turi savo nuolatinius bendradarbius. Tad ir jos turi savo rėmėjams atsidėkoti, paraginant juos neužmiršti sąvės. Tai yra graži priemonė sudrūtininti santykius su savo rėmėjais ir užsipelninti jų uolesnės paramos.

VADOVAVIMAS YRA BŪTINAS

1. Visuomenę užinteresuoti. Šiandie yra daugelis net rašytojų ir visuomenės darbuotojų, kuri turėtų būti paminėti enciklopedijoje, bet jiems visiškai mažai yra žinomas šis svarbios reikšmės moksliskais kūrinys. Prie spauda, susirinkimuose ir įvairiose sueigose reikalinga visuomenę supažindinti su ruošiniam enciklopedijai, kad išgauti reikalingas biografijas ar kitas reikalingas žinias, paraginti užsirenuoteruoti ir tt.

2. Visuomenės veikėjus įjūdinti. Aptingimo, moralio nusilpnėjimo dvasia yra tikri šio kilnūs darbo trukdytojai.

Enciklopedija — visų svarbiusių faktų rinkinys ir aiškintojas, bet ar gi tie faktai gali patys per jūrą perplaukti? ar Lietuvos rašytojai gali žinoti tas esles tautai brangiu vadų, kuomet jie patys apie save nei žodžio neprataria, o kiti, tai suprantanti, jais nesirūpina? Užtat reikalinga tautos darbą dirbanti darbininkus paraginti atsiminti visuomeninės užmokes ties dalelę. Dabar laikas parodyti, kaip tie didvyriai ir ką jie nuveikė, parodant, kad tautos vardą jų neužmiršo ir jų nuopelnus istorijon įrašė.

3. Reikalingas žinias išgauti. Patunkėjus materialėms gyvenimo apytovoms, nusilpnėjus žmonių valiai, neuženka per spaudą vien enciklopedijos dalykus aiškinti; neuženka vien laišku, kuriais prašytum prisistūti reikalingas žinias. Daugelis laikraščių skaitytojų pasitenkina pasinevėję į laikraščių straipsniu antgalvius: Amerikoje įprosis, gaus laiška, jį pusiau paskaičius, mėsti į gurba. Amerikiečiai žino, kad prisirengti parašyti laiškas ima ir tris savaites, nors jo parašymui užtenka keiliolikos minučių.

4. Teikti informacijas. Yra ne vienas, kuris iš tikro pats nepajėgtų apie save parašyti. Jiems jau pasaulio žmonija. Panėšėje dabartinei mūsų Tilžei. Ve dėl ko ir Patsai Išganytojas, ten dažnai užėidavo. Ir Jam žingeidū buvo išgirsti, kas kur dėjos Antra, atsikratyti žydų intrygu, kurios jį be galo narpliojo.

Kitaip sakius, Jordano pradžia buvo ir yra ne vien Jordano šaltiniu, bet ir didžiausiu įkvėpimų indu. Ir žydai, ir arabai, ir graikai, ir romėnai, — kas tik ten pateko, ilgiausių atminimų kaupinas išėjo.

Ve dėl ko ir mums gavėnios laike malonu nors dvasioje ten apsilankyti. Tiesa, nematom akimi kaktos, kas ten dedas ar dėjos, betgi už tat matom dvasios akimi da aiškiau.

reikalinga pagalba suteikiant paraginimus ir tam tikras parenginacijas jų biografijas surašyti blankas.

5. Patikrinti ir papildyti. Iš turimų 76 autobiografijų, matau aiškiai, kad negalima visuomet patenkinti kiekvieno prisistūti autobiografija: randasi apleista reikalingiausios žinios, pav. gimimo ar mirties metai, darbavimosi vieta, aiškus pasisakymas, kuo pasidarėvęs ir tt. Vienų daug svarbesnių asmenų autobiografijos labai sutrumpintos, kitų labai padidinti faktai, dalyko nezinančius, tiesiog klaidinanti.

Alabama	5
Arizona	1
California	25
Colorado	12
Connecticut	98
District of Columbia	1
Delaware	6
Idaho	4
Illinois	195
Indiana	28
Iowa	7
Kansas	2
Kentucky	5
Louisiana	1
Maine	26
Massachusetts	141
Maryland	31
Michigan	97
Minnesota	9
Mo.	5
Montana	9
North Carolina	1
North Dakota	4
Nebraska	6
New Hampshire	33
New Jersey	238
New York	205
Ohio	94
Oklahoma	9
Oregon	9
Pennsylvania	591
Rhode Island	9
South Carolina	1
South Dakota	5
Texas	3
Utah	1
Virginia	4
Vermont	7
Washington	40
West Virginia	75
Wisconsin	54
Wyoming	1

me yra lietuviškos parapijos ir 289 miestai ir miestukai, kam nėra liet. parapijų. Kada jau darbas buvo beveik baigiamas ir daroma patikrinimas, pasirodė visai kas kita: teko atsikreipti į redakcijas, prašant prenumeratorių sąrašų. Jais remiantis buvo surekorduota viso 1.824 miestai ir miesteliai, kame lietuvių gyvena. Šiandie gi štai kiek turime S. Z. R. Centre surekorduoti:

Alabama	5
Arizona	1
California	25
Colorado	12
Connecticut	98
District of Columbia	1
Delaware	6
Idaho	4
Illinois	195
Indiana	28
Iowa	7
Kansas	2
Kentucky	5
Louisiana	1
Maine	26
Massachusetts	141
Maryland	31
Michigan	97
Minnesota	9
Mo.	5
Montana	9
North Carolina	1
North Dakota	4
Nebraska	6
New Hampshire	33
New Jersey	238
New York	205
Ohio	94
Oklahoma	9
Oregon	9
Pennsylvania	591
Rhode Island	9
South Carolina	1
South Dakota	5
Texas	3
Utah	1
Virginia	4
Vermont	7
Washington	40
West Virginia	75
Wisconsin	54
Wyoming	1

Taigi, 42 valstijose lietuvių gyvanti lietuviškus laikraščius gyvena 2.098 miestuose ir miesteliuose. Bet dar yra laikraščiu, kurių negavau prenumeratorių sąrašų: yra daugybė lietuvių, kurie jokių lietuviškų laikraščių neskaity ir dar yra 6 valstijos apie kurias jokių žinių iki kol negalėju gauti. Taigi, kas yra nepatenkintas, kad taip ilgai nėra baigiamas statistikos darbas, turėtų atkreipti dėmesį į tai, kas būtų buvę, jei darbas būtų buvęs atliktas vaduojantis vien centr. draugijų kuopų adreais? Ilgai besiteisiantį statistika mažėja savo vertėje, bet turint jau darbą atliktą per ilgai laikotarpi, turint visa tinklų išlavintų darbuotojų, jei jiems nereikėtų kantrybės, bus nepaprastai reikalingas žinias papildyti. Bet, kas turi supratimą apie mūsų galimos statistikos sudarymą, tam negali būti abejonės dėl jos vertumo. Statistika — darbas tapo sutrukdytas III, Wisc, Mich. ir Ohio valstijų. Tos man persunku pasiekti asmeniai, o laiškais išgauti blygalo sunku. Vienok pastitikiu, kad ir čia pavyks statistika sudaryti.

Galutiniai "Liet. Enciklopedijos Atbalsis" straipsnio autoriaus žodžiai: "Ar galima tikėtis, kad šiame laike ir ant greitųjų, tokį darbą, kuris jau spausdinamas, sulaukiyti ar atitaisyti?", neturėtų suklaidinti skaitytojų — dar ne pervėlu ir laiko turime pakaktinai. Enciklopedijos tik dar ką išėjo i tomo IX sąsiuvinys ir pirmoji alfabeto raidės "A" vardu sąrašas nėra pilnai užbaigtas. Antra, enciklopedijos leidėjai yra paskelbę, kad bus spausdinama enciklopedijos papildomi sąsiuviniai. Tad, jei kartais, kas nors ir būtų suvėlinat paruošti ir pateikti reikalingoje tvarkoje ar netyčiomis būtų apleista, tad tai galėtų patilpti papildomuose sąsiuvinuose.

Pradedant statistikos darbą buvo naudojamos centralinių organizacijų kuopų antraštes. Jais remiantis buvo sudarytas sąrašas vietų, kame lietuvių gyvena. Tuomet surašyta 289 miestai, ka-

me yra lietuviškos parapijos ir 289 miestai ir miestukai, kam nėra liet. parapijų. Kada jau darbas buvo beveik baigiamas ir daroma patikrinimas, pasirodė visai kas kita: teko atsikreipti į redakcijas, prašant prenumeratorių sąrašų. Jais remiantis buvo surekorduota viso 1.824 miestai ir miesteliai, kame lietuvių gyvena. Šiandie gi štai kiek turime S. Z. R. Centre surekorduoti:

dovavimo klausimas, šiuo prašė, kad kiekvienas norintis palengvinti šiame darbe pagreitinant suteikti reikalingų žinių, malonėkite laikinai jas siusti: S. Z. R. Centre, 114 Spring Garden St., Easton, Pa arba Mr. J. Schmidts, 917 W. 34th Street, Chicago, Ill.

Rasant autobiografijas reikia nurodyti: 1. Gimimo vieta, metai, mėnesis, diena. 2. Kur ir kokį mokslą baigta? 3. Mokslo baigimo metai, laipsnis ir išdavusios laipsni istaigos vardas. 4. Pirmesnis ir dabartinis užėimimas. 5. Išvardyti, kuo pasidarė buota visuomenės labui: kokias metais i kokius laikraščius rašė, metai po kokiomis slapyvardėmis, koki vokalais rašėta. Visuomenės darbuotojams svarbi užymėti kokias metais ir kokioms draugijoms, kokioms mėtis ir kokioms draugijoms padavavo, kokiuose seimuose ir kokioms draugijoms dalyvavo? 6. Jų darbavimosi vieta vien toje kolonijoje kurioje gyvena, ar yra asmuo vadovaujantis tam tikroje apylinkėje?

Kun. S. J. Draugelis

Lenkijos valstybės prezidentas pasirašė įsakymą, kuriuo ikišiolinis Lodžės vaivada V. Jasčiolas paskirtas Vilniaus vaivada. Pakeisti ir kitų vaivadijų vaivados.

Subankrutavus V. P. juo vienam lei bėdai, liko dar du, kuri irgi turėtų toks pat likimas. Kriziuo suaučiant, daugumas žmonių pagus skolina iš lombardo, užstatydami kokius nors daiktus, kurių atėjus laikui negali išsipirkti.

VINČA NUGALĖJO ŠMIDTA

Vasario 6 d. vykęs įvykis bokse anglynų ir mūsų boksininko Vinčos Nugalėjo alžastiečio Schmidts. Vinčas nugalėjo Schmidts trečiame runde nokautu. Vinčos priešas Schmidts yra žinomas ir prisėjęs boksininkas ir jo nugalėjimas padarė didelio išpūlėmą nors Vinča iš pradžių ir neturėjo publikos simpatijos. Šis nugalėjimas jam atidarė kelią ir ruošines su stambesniais Prancūzijos boksininkais, ir jis tikis netrukus ringtų su Prancūzijos bokso čempionu. Tai proga vienas populiariausių prancūzų sporto dienraščių paskelbė straipsnį apie Vinčą ir idėjo jo fotografiją. Laikraštis pažymėjo, kad Vinča yra stiprus Lietuvos atletas, kuris iš 26 susitikimų laimėjo 25. Į ringtynes atsilankė konsuliarinio skyriaus vedėjas B. Blavieščius, Lietuvos atstovybės Paryžių sekretorius Urbšys ir visa lietuvių kolonija.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

SVARBIAUSIOS ŽINIOS NORINTIEMS ĮSIRASYT

Susivienymo tikslas vienyt brolius lietuvius katalikus fraternaliais, religiniais ir tautiniais pagrindais.

Susivienymas turi Pilnamečių ir Jaunamečių Skyrius.

Į Pilnamečių Skyrių gali įsirašyti nuo 16 iki 50 metų amžiaus.

APSAUGOS SKYRIUS turi septynis laipsnius. Pirmo laipsnio pommirtis \$150.00; 2-o — \$250.00; 3-o — \$500.00; 4-o — \$750.00; 5-o — \$1,000.00; 6-to — \$2,000.00; 7-to — \$3,000.00. Mokesčiai mokasi pagal amžiaus ir pagal laipnij. Pommirtinis išmokamas giminėms, kuriems jos užrašomos.

APDRAUDOS MOKESYS									
Amžis	1 Lp.	2 Lp.	3 Lp.	4 Lp.	5 Lp.	6 Lp.	7 Lp.	8 Lp.	9 Lp.
metai	\$10	\$250	\$500	\$750	\$1,000	\$2,000	\$3,000	\$4,000	\$5,000
16	.15	.24	.46	.69	.91	1.82	2.66	3.49	4.32
17	.16	.25	.47	.71	.93	1.83	2.70	3.53	4.36
18	.17	.26	.48	.72	.95	1.85	2.74	3.57	4.40
19	.17	.27	.49	.74	.97	1.96	2.85	3.68	4.51
20	.18	.28	.52	.76	.99	1.95	2.86	3.69	4.52
21	.19	.29	.54	.78	1.01	2.00	2.90	3.72	4.54
22	.20	.30	.56	.80	1.04	2.05	2.95	3.77	4.57
23	.21	.31	.58	.83	1.07	2.10	3.00	3.82	4.60
24	.21	.32	.60	.86	1.11	2.15	3.05	3.87	4.63
25	.22	.33	.62	.88	1.15	2.20	3.10	3.92	4.66
26	.22	.34	.64	.92	1.19	2.25	3.15	3.97	4.69
27	.23	.35	.66	.95	1.23	2.30	3.20	4.02	4.72
28	.24	.36	.68	.98	1.27	2.35	3.25	4.07	4.75
29	.24	.37	.70	1.01	1.32	2.50	3.30	4.12	4.78
30	.25	.38	.72	1.04	1.37	2.60	3.35	4.17	4.81
31	.25	.39	.74	1.07	1.42	2.70	3.40	4.22	4.84
32	.26	.40	.76	1.11	1.47	2.80	3.45	4.27	4.87
33	.27	.41	.78	1.15	1.52	2.90	3.50	4.32	4.90
34	.28	.42	.80	1.19	1.57	3.00	3.55	4.37	4.93
35	.29	.43	.82	1.22	1.62	3.10	3.60	4.42	4.96
36	.30	.44	.84	1.26	1.67	3.20	3.65	4.47	4.99
37	.31	.45	.87	1.30	1.73	3.30	3.70	4.52	5.02
38	.32	.46	.89	1.35	1.80	3.45	3.75	4.57	5.05
39	.33	.47	.91	1.41	1.87	3.60	3.80	4.62	5.08
40	.34	.49	.94	1.47	1.95	3.75	3.85	4.67	5.11
41	.35	.51	1.02	1.53	2.03	3.90	3.90	4.72	5.14
42	.36	.53	1.06	1.59	2.11	4.05	3.95	4.77	5.17
43	.37	.55	1.10	1.65	2.19	4.20	4.00	4.82	5.20
44	.38	.57	1.14	1.71	2.27	4.35	4.05	4.87	5.23
45	.39	.59	1.18	1.77	2.35	4.50	4.10	4.92	5.26
46	.40	.61	1.22	1.83	2.43	4.65	4.15	4.97	5.29
47	.41	.63	1.26	1.89	2				

KAIP PASILIKTI SVEIKU

Šiandien yra labai svarbu žmonėms apsaugoti su būdais pasilikti sveiku. Gyvename nelėpasiakytai sunkiais laikais. Gera sveikata pagelbsti kovoti ligas ir greitai pasveikti nuo nelaimingų atsitikimų. Užlaikyti sveikatą turime pilnai įvertinti poilsį, tinkamą valgių, miklinimą, tinkamą vėdinimą, švarumą, ir protinį poilsį. Nors du sykiai ir metus reikia lankyti gydytoją ir dantistą. Reikia tinkamai sėdėti, vaikščioti ir stovėti, kitais žodžiais, priprasti prie sveikos postūros, ir ypatingai reikia prižiūrėti plaukus, odą, nagus, taip kad žmogus visų pirma iš jaustų sveiku.

Sešiolika taisyklių užlaikyti sveikatą:

- 1. Vėdink name kambarius kasdien.
2. Dėvėk liuosus, lengvus ir lengvai vėdinamus drabužius.
3. Ant lauko dirbk kiek gali, arba kiek nors ant lauko miklinkis, arba vaikščioki.
4. Miegok lauke, kuomet tik galima.
5. Nepersivalgyk. Dažnai sverkis, ir kaip tik matysi, kad per daug sveri, mažiau valgyk ir daugiau miklinkis.
6. Nevartok per daug riebių valgių, kaip mėsos, kiaušinių, neperdaug druskos ir labai paskonintų valgių.
7. Valgyk kiek nors kieto ir kiek nors žalio maisto kasdien.
8. Povaliai valgyk ir ragauk maistą.
9. Vartok užtekintą vandens iš lauko ir viduriuose.
10. Kasdien ištuštink vidurius.
11. Stovėk, sėdėk ir vaikščioki tiesiai.
12. Neduok nuodams ir užkrėtimams į kūrą.
13. Laikyk dantis, burną ir liežuvį švariai.
14. Dirbk, žaisk, išlėkis ir miegok, kiek tik sveikata reikalauja.
15. Giliai kvėpuok, kelius sykiai į dieną.
16. Nuolat būk linksmas.

Miklinimas yra reikalingas laikyti odos skylutes gerame padėjime, padrūntinti muskulus ir atgaivinti protą nutraukiant kraują į kitas kūno dalis: sumažinti arba išnaikinti nevalumus, ypatingai reumatiskose ar kitose ligose, dėl pasilinksinimo ir taip šiek tiek užmiršti savo kasdieninius rūpesčius ir kasdieninį darbą. Bet ir miklinintis galima perdaug. Jeigu tik žmogus nenkenčia arba nemėgsta miklinintis, arba kas jį priverčia miklinintis, tai ant nieko neis, jam jokių gero neatneš. Kiton pusėn, nereik miklinintis pakol pavargsti. Reikia ovaliai truputį, ir kasdien. Refleksai priprasti miklinintis. Patartina kas rytą miklinintis ir tik per kelias minutes.

Tinkamas poilsis
Yra neįpasakytai svarbus sveikatai, bet kiek valandų miegoti priklauso nuo amens darbo ir metų. Paprastai žmogus reikalauja nuo 8 iki 10 valandų miego į naktį, bet skaitome laikraščiuose apie vyrus, kurie apsieina tik su 4 arba 6 valandom miego. Todėl kiekvienas turi pats žinoti, kiek miego reikalauja.

Valgis
Kiekvienas žmogus turi žinoti savo valgio reikalavimus. Balansuotas valgis susideda iš vaisių, pieno, žalių ir virintų žalių daržovių ir labai mažai mėsos, žirnių, pupų, kiaušinių, grūdų, bulvių, duonos, smetonos, lašinių, alvyvų aliciaus, mažai druskos, daug vandens ir kitų svarbių vitaminų.

FLIS.
Idomu, kodėl tiek daug žmonių priima japonų įprotį — nusilinti savo šėvėrykus prieš įsiliantį į namus, — po vidurnakties?

NETIKETAS ŽYGIS

(Saulio pasakojimas)

Baigėsi šaltas lapkričio mėnuo. Saulė senai buvo nusileidusi. Aplinkui viešpatavo tamsa ir šaltis. Ant sienos senas laikrodis išmūšė devynias, kai aš parėjau į namus ir, pasistatęs kambaryje prie sienos šautuvą, nusirėdžiau ir sėdau vakarieniam.

Mano draugai sau linksmai juokavo ir pasakojo įvairius ir svarbesnius iš savo gyvenimo įvykius.

Mums bekalbant ir bejuokaujant, apie vienuoliktą valandą žmogui pasigirdo kieme smarktus žingsnių ir bėgančio per kiemą žmogaus žingsniai. Tai išgirdę, mes nustoje kalbėtis ir klausėme, nesuprasdami, kas atsitiko. Manėme gal vagiai ar kitą žmogų. Mūsų šeimininkai išgirdę kieme triukšmą, tuo žėgo pro duris lauk, norėdama pažiūrėti, kas atsitiko, bet vos ik jis pravėrė duris, tarpduryje nusitiko uždusęs ir vos kvapį beatgaunantis, šautuvu rankoje neš, šaulį, kuris, įbėgęs į vidų, skubiai paklausė šeimininkų:

"Ar jūs vyrų namie?"
"Namie," atsakė nustebsęs šeimininkas.

Saulys puolė visu smarkumu prie mūsų kambario ir, net nepasibeldęs į duris, įsmuko pas mus į vidų ir sušuko visu balsu:

"Vyrų, lenkai užpuolė! Kuc grėičiausiai visi prie mokyklos susirinkit!"

Mes labai nusiminėm, išgirdę tokia naujiena, ir skubiai paklausėme jį, kur lenkai, kaip jie dar toli ir kurioj pusėj miestelio jie randasi, ir ar nesame dar apsupti. Jis mums tik tiek teatsakė, kad jis nežinąs ir kad mes viską sužinosime prie mokyklos, ir mesdama mums ant skubnieks šovinius kalbėjo:

"Vyrų, kai nedaug turit pas save šovinių. Pasilikit šituos o daugiau gausite sandėlyje. Tik skubėkite, kad kartais nebūtų per vėlu, nes pakol visur apibėgiojau, daug laiko praėjo. Apie jus aš buvau jau ir užmiršęs. Tik veliau atsiminiau, kad jū pavojingoj vietoj randatės, kur skubiausiai atbėgau apie tai jums pranešti."

Tai pasakęs šaulys greit išbėgo pro duris.

Mes skubiai apsirėdėm ir, pasigriebę iš kampo šautuvus, išdūmėm į gatvę.

Iki mokyklos buvo su virš kilometrų kelio. Mes bėgte bėgome. Miestelyje buvo neramu. Žmonės bėgiojo ir šen ir ten. Visu pietrytiniu šonu toluomoje girdėjosi šūviai ir vietomis pro girią jau matėsi ir šautuvų ugnis. Atbėgę savųjų jau neradome. Jie buvo išėję. Gavę daugiau šaudomosios medžiagos, mes išėjome iš miestelio ir perėję per Verknę, pamažu slinkome per laukus girios link, laikydamiesi nuošaliai kelio. Apie ketetą metrų nuo girios mes pavijome ir savuosius. Jie ėjo išsisklaidę. Vieni iš jų jau buvo girioje, o kiti dar tik per laukus žygiavo. Šaudymas kas kartus vis jo smarkyn. Kulkos vienos zvimė aukštai ore, o kitos krito mums po kojų ir spragėjo į akmenis. Keliese tuoj virtome į gilų griovį.

Naktis tamsi. Žemė sušalus. Ant šaltos žemės gulėti nemalonu.

Praleidus griovyje apie porą valandų, aš pajutau šaltį ir viską drėbėjau, kaip drugio rečiama. Kick palaukus, aš pradėdau kuopti iš griovio, norėdama skersai upę lieptą. Perėję upę, tuoj išėjome į pagirį, kur priešais radome didelį ežerą. Pačertyje ėjo platus vieškelis. Už vieškėlio atovėjo aukštas, didelis medžiais apaugęs, senovės pilialkalis. Pro pilialkalį toluomoje mėnesinioj matėsi jau ir mūsų miestelis, kuri mes už georodą pusvalandžio pasiekėme.

KODEL AMERIKOS KONSTITUCIJA YRA IDOMIAUSIAS DOKUMENTAS?

Glādstone, vienas iš žymiausių Anglijos diplomatų, yra pasakęs apie Amerikos konstituciją, kad ji "yra puikiausias darbas, kuris žmogaus protu atliktas paskirtu laiku."

Atsimindami p. Gladstone žodžius, norime krypti dėmesį į mūsų konstituciją.

Kodėl Jung. Valstybių konstitucija yra puikiausias dokumentas?

Buvo sutaisyta susirinkimo, kuris susauktas Philadelphiaj, rugėžės 25 d., 1787 m. ir užtaigtas rugėžio 17 d., tais paiais metais. Garsiausi to laiko merikiečiai buvo to susirinkimo ariai. Tarp jų buvo George Washington, Benjamin Franklin, James Madison, Alexander Hamilton, Roger Sherman, Robert Morris, James Wilson ir Charles Pinckney. Gal dabar matome priežastį, kuri veikė palaikyti konstituciją idomiausiu ir puikiausiu dokumentu — buvo darbas trijų ir pusės mėnesių, ir darbas Amerikos geriausių protų.

Amerikos konstitucija — Suvenija atskiras valstijas į vieną tautą; tas suvienijimas yra dėl visų gerovės: palaiko žmonių valdžią.

Nustato balansą tarpe federacijo autoriteto ir valstijų valdžios, kuris kad nors nesyk susikirio, bet užlaikytas per šimtus metų.

Aiskina valdžios tris dalis — statymdavystinę, išpildoma ir aiskinamąją — taip aiskiai išlėstytas, kad viena dalis negali peržengti kitos.

Aprūpina padarymą ir išpilymą įstatymu. Ne pagal karaliu teisiu arba panašiu autoritetu, bet per žmonių atstovus, kuriuos žmonės patys išrenka.

Duoda kiekvienam žmogui laisvę: duoda laisvę tikėjimams, kaiboms ir spaudai.

Ragina taupumą ir darbštumą, duoda visiems lygybę, pakelia moteriškumą ir laiko pilietystę ir namus organizuotos visuomenės pagrindais.

Miestelyje buvo tylu ir ramu. Jame jokio judėjimo nesimatė. Tik kur ne kur jau matėsi grintioje ankstyvas ryto žiburėlis. Parėjęs gričios duris radau užakintą. Radęs raktą, man žinomoj vietoj padėta, atsirakinau duris ir patylosms įėjau į vidų, kad neprizadinius miegančiųjų. Nors ir tyliai įėjau, bet šeimininkė išgirdo ir paklausė: "Kas ten?" "Savas," atsakiau aš ir paklausiau, "ar visi mano draugai sugrįžo?" "Tik Tamo dar nėra," atsakė ji, "o kaip patasai, ar sveikas sugrįžai?" "Taip," trumpai atsakiau. "Dekui Dievui," tarė šeimininkė, "mes jau manėme, kad tave jau užmūšė, kad taip ilgai nesugrįžai. Kiti jau senai sugrįžė."

Šautuvą mečiau į kampą ir, nusimetęs nuo savęs drabužius virtau į lovą ir saldiu užmigau. Prabudau tik po piet. Viens mano draugas, girioju, dejuoja. Klausiu kas jam yra. Jis man atsako, kad krūting jam skauda, ir paaiškina, kad nuo persalimo, kai griovyje pagyū gulėjome. Kitas mano draugas klausio ir juokdamasis sako: "Tai ir vyras. Išbėgo neisbėgo iš namų, dar nė lenko, gal but, nepamatė, o jau, begulėdamas griovyje per kelioliką minučių, didelį šaltį per visą pilvą pasigavo. O mes tai vyrų! Netiek salom, kaip tu ir po girias klaidžiojom, lenkus vydam, ir sveiki parėjome."

"Palauk, palauk, ar aš kada nors iš tavęs irgi pasijuoksiu," tarė pirmasis draugas, supykęs, lipidamas iš lovos.

Atsikėlę pietaujame, kalbamės ir dalijamės tik ką mesenai pergyventais atsitikimais ir išpūdziais. Vėliau patikriname savo ginklus ir visą susitvarkę vėl rušiamės į naujus at lenkais žygius.

"GARSO" KATALOGAS

NAUJAUSIŲ IR IDOMIAUSIŲ KNYGŲ BEI GAIDŲ

- MALDAKNYGES
1. ANIOLAS SARGAS—Balto celluloid apdaryta, su kryžiumi vidury \$2.00
2. ANIOLAS SARGAS—Juodos odos apdarais \$1.75
3. ANIOLAS SARGAS—Minkštais odos apdarais \$1.50
4. DANGAUS ŽVAIGZDUTĖ—Balto celluloid apdarais, su kryžiumi vidury \$2.00
5. DANGAUS ŽVAIGZDUTĖ—Balto celluloid apdarais \$1.75
6. DANGAUS ŽVAIGZDUTĖ—Minkštos odos apdarais \$1.50
7. MALDŲ RINKINYS—Prast. apdarais 40c
8. MALDŲ VAINIKELIS—audekliniais apdarais 70c
NAUJASIS TESTAMENTAS \$1.25

- POEZIJA IR DAINOS
EILIŲ RINKINYS—Paparionio 50c
SAULĖ IR SMILTYS (Eilės) Balio Sruogos. 25c
PRANO VAICAICIO RAŠTAI (eilės), tomas VI-tas 60c
RUDENS AIDAI—Adomo Jakšto 25c
MAIRONIO MACIULIO—Mūsų Vargai 50c
MAIRONIO MACIULIO—Jaunoji Lietuva antroji laida 50c

- LRKSA NARIŲ ZENKLELIAI
MOTERISKI, paaukuoti \$1.00
MOTERISKI, aukšniai \$1.50
VYRIŠKI, aukšniai \$1.50
VYRIŠKI, paaukuoti \$1.00
MOTERISMS SAGUTES \$1.50
ZIEDAI, 10 Kc \$7.50

- DRAMOS IR KOMEDIJOS
LAPKUS, trijų veiksmų tragikomedija—E. Ručevičiaus 25c
JURGIS DURNELIS, 4 veiksmų komedija. Žemkalnio 25c
BIRUTĖ, 2-jų veiksmų melodrama—Žemkalnio 25c
M. VAITKAUS—Brėkta, poema 15c

- Raudoni Ziedai, eilės 40c
M. VAITKAUS—Sveikus kriedai, eilės 40c
PUTINO—Kunigaikštis žvaizny, poema, ir I. A. MICKEVIČIAUS RAŠTU 70c
F. SCHILLERIO "Klasta ir Melis," 5 veiksmų miestelėnų tragedija 50c
A. CEKOVO—Vyšnių Sodas, 5 veiksmų komedija 40c
K. GAIGALO—Laisvės Kovotojai 25c
GLASS ir KLEINO—Potašas ir Perlamutras, 3 veiksmų komedija 40c
H. IBSENO—Smėlės, šeimos drama trimis veiksmiais 40c
DANGUS, BRANGUS, 2 aktų komedija 20c
DOLPELIS MINISTĖRIJOJ TARNAUJA, monologas 10c
EMES IR KALBEK 20c
GEGUZĖS ŠVENTĖ, 1 veiksmo drama 40c
JURGIS ŽIBURYS, 3 veiksmų vaidelis 15c
MONOLOGAI: Teatras ir Dekoracijos ir Muzgelis Nepadėjo 15c
PRABOCIŲ ŠEŠELIAI, drama 75c
RYTŲ SVECIAS, drama 4 aktų 50c
TEODOLINDA, 1 veiksmo komedija 20c
TRYŠ SESUTES, 4 veiksmų drama 60c
VALKATA, 4 veiksmų dramos vaidelis 50c

- IVAIRIOS KNYGOS
TIESOS AIDAI (Paskirstomaj Valstybė) Kun. P. Saurusaičio 15c
PELEŲ JURGUTIS—Apykasa—Kun. J. Jakšto SILTĖJI IR SALTĖJI KRASTAI—Pr. Mašiotas 35c
VAIZGANTO RAŠTAI—Tomas VI SV. JEŽAUS VARDŲ DRAUGIJOS ĮSTATAI—Kun. P. Saurusaičio 45c
LIETUVIŠKOS PASAKOS, II dalis, 262 pusl. Surinktos Dr. J. Basanavičiaus 75c
PERGYVENTOS VALANDOS, 144 pusl. (Kavojaus laisakai) 25c
KATALIKŲ BAZNYCIOS ISTORIJA, 287 pusl. Kun. Antano Waplerio 50c
PIRMASIS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ KONGRESAS 5c
ZEMAIČIŲ VYSKUPYSTĖ, 247 pusl. Vysk. Mot. Valantiuško 40c
PAMOKSLAI BE KUNIGO, 214 pusl. Kun. Jonas Gerutis 40c
PROZAIŠKI RAŠTAI, 120 pusl. Kun. A. Burlos, II tomas 25c
OZKABALIŲ DAINOS, Surinko Dr. Jonas Basanavičius. I dalis 50c
KRIAUCIUS MOTIEJUS, dialogas 25c
MONOLOGAI: Blavins, Pirmininkas Ant Vienu Pečių; Simas Oratorius 15c
OZKABALIŲ DAINOS, Surinko Dr. Jonas Basanavičius. II dalis 50c
12DŲ SALA, 213 pusl. R. L. Stevenson 35c
29-TAS TARPTAUTINIS EUCHARISTINIS KONGRESAS, Kun. Būčys, Minkštis apdarais \$1.50
29-TAS TARPTAUTINIS EUCHARISTINIS KONGRESAS, Kun. Būčys, Kietais apdarais \$1.00
SCENOS ĮVAIRUMAI, kelios komedijos 40c
ATSARGIAI SU UGNIMI 10c
APIE APDRAUDĄ 5c
DEGTINĖ—NUODAI 15c
BOTANIKA 20c
DELEGATŲ KELIONE LIETUVON 1916 m. EUROPOS ISTORIJA 50c
KRAZIŲ SKERDYNE 25c
KATALIKŲ BAZNYCIA IR DEMOKRATIZMAS 50c
KRVINA REVOLIUCIJA AR RAMUS KULTOROS DARBAS? 5c
KODIKŲ AUKLETOJA (Kun. Saurusaičio) 10c
LIETUVIAI KATALIKAI ir Kitos Srovės 10c
LIETUVIŲ DEMONSTRACIJA 20c
LITKOS REVOLIUCIJA 5c
LAISVĖN BEZEGUJANT 75c
MOTERYSTĖS NESUARDOMYBĖ 10c
METRAŠTIS—1916 METŲ 75c
NAUJOS GADYNĖS PRIEAUSRYJE 15c

- ANTANO BACIULIO KORINIAI
KO VEJAI PUČIA, keturiems balsams kanonas ir pianui 50c
ARTOJAS (Duetas) 75c

- JUOZO ŽILAVIČIAUS KORINIAI
CIA KRASTAS LINDNAS ir Gaudžia, gaudžia aukso varpas 30c
GIRTUOKLIO DAINA 40c
JAU PAVASARIS ATEJO 25c
LAISVĖS DAINA 35c
NULIDIMO VALANDA 40c
ŠERIAU ŽIRGELI 75c
ADVENTO IR KALEDŲ GIESMĖS 25c
UBAGELIS 50c

- STASIO ŠIMKAUS KORINIAI
KAREIVIŲ DAINA 40c
SUNKU MAN GYVENTI 35c

- AL. KACANAUSKO KORINIAI
SUDIEV LIETUVA, Miriam chorui 25c
SUDIEV LIETUVA, Miriam chorui 20c
GERK, GERK, GIRTUOKLELI, Mezzo soprano 30c
LIETUVIŲ ŽIMNAS 20c
MYLIU TAVE 25c
O, KAIP MIELA BIRŠT 45c
UŽ KLYSTANČIUS ŽMONES 45c
TU MERGELIŲ DAINAVIMAS 25c

- M. PETRAUSKO KORINIAI
GRAZI GAMTA 50c
SKAMBANCIOS STYGOS 75c

- JUOZO NAUJALIO
GIEMINELIS (bašn, chorams ir mokykloms) 40c
MAN LIODNA, Miriam chorui 30c
VASAROS NAKTYS, Miriam chorui 30c
AR SKAUDA MAN ŠIRDĮ? 50c

- ALEKSANDRO ALEKSIŲ KORINIAI
Vienam Balsui prie Piano 50c
GRAZI CIA GIRUZĖ 50c
MEILE UZDEGTA KRČTINE 55c
O, PAZYVĖKI 50c
VISUOMET ŠIRDIS SURAKINTA 45c

- Duetai
MOTERŲ SAJUNGOS IMNAS 50c
GIESMĖ Į ŠVENTĄ KAZIMIERĄ 30c
GINKIM ŠALĮ LIETUVOS 30c
PIRMYN Į KOVĄ 50c
IŠAUS VASARĖLE, Tu nano mergelė, Išbėgo merytė 50c
KAIP AŠ BUVAU JAUNAS, Židraus anksai rytų, Aš uigimiau Lietuvoj 50c
EIK, MANO MERGELĖ, Aš sutikau žydėl, Kam anksai kelcis 50c
MIELS TĖVELI; Oi, skauda galvelę; Atsigėriau žalio vyno 50c
OI, DZIUM-DZIUM; Už jūrų; Kalbin jaunas bernuželis; Aš turėjau viltą 50c
TYKUSIS RYTELIS; Oi, laksto vanagėlis; Kur Nemunas; Oi, Čiudai!-Čiudai! 50c

- Miriam Chorui
NE MARGI SAKALELIAI 30c
MEILE (Love), Solo balsui, smuikai ir pianui Lietuvių ir anglių kalbose \$1.00
PIEMENELIS, duetas 50c

P. SARPALIAUS KORINIAI
DUKRUŽELE 50c
VAKARAS 35c

VAIKŲ IR JAUNIMO LITERATORA
KATAKIZMAS, kun. Kulikancko 30c
A-B-C 25c
VAIKŲ ŽVAIGZDUTĖ, Dalis I 35c
VAIKŲ ŽVAIGZDUTĖ, Dalis II 40c
TRUMPAS INTRONIZACIJOS PAAISKINI MAS, Kun. S. Draugelis 15c

"GARSAS"
73 East South Street P. O. Box 421
WILKES-BARRE, PA.

WATERBURY, CONN.

Dešimtas metinis teatras—koncertas ir Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių minėjimas — vasario 19-tą.

Drąsiai galima pasigirti visai išsivijai, kad Waterbury, Conn. iškilmingai minėjo Lietuvos Nepriklausomybės penkiolikto metų sukaktuvius.

Ilgą laiką šv. Juozapo parapijos choras, po gabia vadovovės gerb. komp. A. Aleksio, uoliai ruošė prieš dešimto metinio teatro-koncerto. Kad prisitaikyti prie Lietuvos Nepriklausomybės iškilnių suvaidinta J. Steponaitis—J. Žilevičiaus nauja linksma patriotiška operetė "Lietuvaite".

Ryte per visas šv. Mišias tėvynė Lietuva minėta ir maldoj ir pamoksluose, o vakare milžiniška programa jos nepriklausomybės varden sukurtai.

Vakaras negalėjo būti sekmingesnis. Net pati gamta prisidėjo. Oro gražumas daugelį žmonių net iš Hartfordo, New Britaino, Elizabeth, N. J., New Haveno atviliojo į Waterbury. Taip greitai prisipildė šv. Juozapo Auditorium, kad daugelis tik stovėt galėjo. Visi nekantariai laukė scenos atidengimo.

Pirmą sceną sudarė skaitlingas parapijos choras apie 60 narių. Vieni sėdėjo, kortavo, kiti stovėjo, žiūrėjo, bet visi linksmūs, nes, mat, buvo "parė". Artistai taip nuodirdžiai pasveikino savo svečius—publiką daina "Sveiki drūti, mūsų vieniniai", kad klausytojai ūmai tapo šaukė. Toliau visi tik gėrėjosi "Lietuvaitės" vadinimu, dainomis, juokais ir šokiais.

"Alenuė" — Bronė Zelonas vaidindama tikros lietuviškos rolių labai atsižymėjo savo jautriomis meiliomis dainelėmis, taip pat ir "Ignas" — Petras Lazauskas, jos prakalbus studentas meilužis. "Nastutė" — Marcelė Andriusis simpatiška atliko "Alenuė" draugės rolę pasidalindama su "Alenuė" ir džiaugsmus ir širdies skausmus. "Motina Banaitienė" — Stefanija Sapranienė svečius labai gražiai visą laiką vaišino. O "Kulbienė" — Agnė Ulinskaitė tikra kūmūtė su savo geriausiu burdingieriu "Tarsku" — Mikas Verbieckas — publika visą vakarą juokino visokiomis savo "planais" ir barniais. Vienas tik "Adomukas" liko nelaimingas, nes per savo girtuokliavimą ir neapsukrumą neteko savo brangiosios "Alenuė". Labai daug špūsų prikūrė "Ickus" — Juozas Mažeika. Zydello "porciapas", o ypatinai jo "Honey-moon tavoras" tikrai sukėlė furorą žmonėse.

Aktų pertraukose susirinkusių palinksmo jaunamėjų choras gražiom gyvom dainelėmis.

Jaunas gerb. vargoninko sūnus, Norbertas Aleksis ypatingai gražiai ir gyvai padainavo solo — "Vilniaus Medis", chorui pritariant. Mergaitės irgi maloniai balseliais sudainavo kelias dainelės dainelių—Anastazija Planėgas ir Elvyra Mainis — dueta, Eleonora Banis — solo. Sofija ir Jadvyga Stulginskaitės — dueta. Be to da ir mūsų saunus jauni muzikantai — Norbertas Aleksis, Edmundas Jenušaitis, Vincas Klimas ir Klemensas Zorskis — puikiai armonikėlėm pagrojo.

Operetė triukšmingai baigė su "Užtraukim jaunime", kuri yra viena iš "Lietuvaitės" gražiausių dainų.

Sekė prakalbos, nors laiko trumpumo dėliai neturėjome progos visu kalbėtoju išgirsti. Kalbėjo vakaro vedėjas gerb. kun. J. Valantiejus, gerb. kun. J. Kazlauskas, gerb. svečias kun. J. Kinta iš Elizabeth, N. J., gerb. kun. J. Krišpas, aldermanas Jonas Bendleris, Dr. M. Aukštakalnis ir kompozitorius A. Aleksis.

Sirdys klausytojų užsidėgė didesne tėvynės meile ir visi jausmingai sudainavę "Lietuva, Tėvynė Mūsų" linksmai išsiskirstė.

Garbė brangiam jaunimui, kuris tiek pasisventimo parodo ir tėvynės ir bažnyčiai, taip aukštai Lietuvos vardą kelia. Jie tuomi begalo džiugina savo tėvilius, vadus bei draugus. Ačiū visuomenei, vietiniams ir svečiams, kurie visados taip gražiai atjaudžia jaunuosius, nuodirdžiai juos remia. Bet daugiausia dėkingas Waterburis savo įžymiam komp. vargoninkui A. Aleksii, kurio pastangomis mūsų lietuvių jaunimas visuomet taip didžiai atsižymi. Jo uoli nenulstanti darbotė grafiame mene pina Waterburini įarbės vainiką.

Valio, lietuviai! Viltis

AMSTERDAM, N. Y.

Lietuvos Nepriklausomybės 15-os metų sukaktuvių paminėjimas

S. m. vasario 22 d. Amsterdamo lietuviai surengė Lietuvos Nepriklausomybės 15-os metų sukaktuvių paminėjimą. Vietinis V. V. Sajungos skyrius jau išanksto rengėsi prie to iškilnių. Jų iniciatyva šis paminėjimas įvyko. V. V. Sajungos valdyba, su savo pirmininku kun. A. Orvidu, rūpinasi, kad mūsų iškilmingiausiai ta tautos šventę atliktų. Buvo kviesta daug svečių, skelbta apylinkėse. Ir ištikrųjų tą vakarą Amsterdamo lietuvių klubo salė buvo perpildyta.

Svečių ir atsilankiusių tarpe buvo matyti ir įžymiesnių žmonių, iš kitur atvykusių. Net iš

New Yorko atsilankė p. Dauzvardis, generalis vice-konsulas.

Prieš pradėdant iškimes vietinis V. V. Sajungos skyrius pirminkas kun. A. Orvidas trumpai pareiškė šios dienos susirinkimo tikslą ir patiekė vakaro programą. Pirmiausiai vietinis lietuvių parapijos choras sugiedojo Lietuvos himną ir porą dainelių, parašytų ir tai iškilmė pritaikintų šv. Kazimiero parapijos klebono kun. J. Zidanavičiaus (Seirijū Juozo) dainelių. Tos dainelės sukėlė ūpą ir tautinę nuotaiką visoje publikoje. Jom užsibaigus, V. V. Sajungos pirminkas kun. A. Orvidas pristato kalbėtojus. Pirmą paprašo vieną iš atvykusių, svečių kun. J. Sitavičių, kuris savo kalboje nupiešė, kaip per istisus šimtmečius kovoję, laukė ir tikėjosi sulaukyti nepriklausomos Lietuvos. Ypač pabrėžė paskutiniųjų laikų kovą Lietuvos didvyrių už nepriklausomybę ir jos įgavimą. Toliau pakviestas New Yorko vice-konsulas p. Dauzvardis labai plačiai išdėstė dabartinę Lietuvos padėtį kitų Europos valstybių tarpe. Jis įrodė, kad Lietuva, kaip valstybė, Europos valstybių tarpe, yra viena iš geriausiai stovinčių kaip finansiniai, ekonominiai ir bendrai visais kitais žvilgsniais, negu kitos valstybės.

Toliau sekė visa eilė mažų vaikiškių deklamacijų. Juos išnokino S. S. Pranciškietės, kurios veda vietinę parapijos mokyklą. Vaikučiai, seruser rūpestingai išmokinti, savo deklamacijomis stebino publiką.

Toliau, po trumpos pertraukos, ėjo koncertinė dalis. Čia tai vi pasirodė tikrai lietuviška dvasia. Beveik visos dainos buvo atliktos vietinio klebono kun. J. Zidanavičiaus parašytos ir jojo paties sustatytomis melodijomis. Ir ištikrųjų reikia stebėtis tojo mūsų talentingo, Seirijū Juozo, gabumais. Nors amžiu jau apytenis, bet dvasia visai jaunas ir tuomi pralenkia net kitus. Jojo parašytose dainose, kurių tik viena-kita buvo atlikta šiam vakarė, pindti tik religiniai-tautinė dvasia. Be to, reikia pažymėti, kad kun. J. Zidanavičius jau nuo seniai yra žinomas, kaip mūsų literatas, kuris, matomai, gyvena te tiek dėl savęs, kiek dėl kitų. Ypač jojo paties branginamos švėnės — Lietuvos. Šiandien Seirijū Juozą mažai kas žino, bet ateiityje jo darbai bus vertinami, ir turės būt vertinami, panašiai, kaip šiandieną vertinami darbai visų tu, kurie darbos Bažnyčioje, tėvynės ir visuomenės naudai.

Programai užsibaigus, kun. A. Orvidas, dėkodamas visiems už atsilankymą, uždarė susirinkimą. Nuo savęs da norėčiau pridėti tai, kad, kiek pastebėjau, Amsterdamo lietuviai nėra da iškrię, kaip pasitaiko kitose kolonijose. Garbė jiems už tai.

J. Rimutis

BAYONNE, N. J.

Lietuvos 15 metų nepriklausomybės sukaktuvių paminėjimas

Vasario 12-tą 1933 m. A. L. P. Klubas surengė 15 metų nepriklausomybės sukaktuvių paminėjimą ir kartu buvo vakariėnė. Garbės svečių ir principaliu kalbėtoju buvo Lietuvos generalis konsulas P. Zadeikis ir vietinis klebonas kunigas Petraitis. Ir nekuri miesto komisjonieriai ir mūsų miesto lietuvių politikeriai pasakė po prakalbėlę pritariamą prie Lietuvos 15 metų nepriklausomybės sukaktuvių paminėjimo.

Zmoniy buvo pilna Ukrainų salė. Nuotaika gera, ūpas geras, publika užsilakė labai gražiai ir tvarkingai, todėl buvo galima gerai girdėti visų kalbėtojų kalbas. Ir tas paliko tarpe publiki gerą įspūdį, kuris bus atminty per visą metą.

Muzikalę programą išpildė vietiniai lietuvių jaunuoliai ir visi puikiai pasizymėjo, kaip muzika ir dainomis. Pasirodo, kad Bayonnės lietuvių jaunuoliai žengia pirmyn.

Po to sekė vakariėnė, kurią sutaisė šios garsios J. Paj-

auskiene, Marijona Bernotienė, Domicelė Balčiūnienė, Marijona Justienė.

Po to sekė šokiai iki vėlos nakties. Šokiams muzikantai grojo jauni lietuvičiai — A. Pa-regiute, Antanas Maciulaitis, Julius Mickevičius, Vincas Justas, Jonas Kavolius.

Bayonnetis

WATERBURY, CONN.

Išpūdziai

Vasario 19-tą šių metu gavau progos nueiti šv. mišiu išklausti į šv. Juozapo lietuvių bažnyčią 7 val. iš ryto. Mišias laikė pats klebonas kun. J. Valantiejus. Prieš pamokslą paaiškino, kad ši vakarą bus spaukštinamas 15-kos metų Lietuvos nepriklausomybės. Tam pagerbimui bus sulosta veiklas ir bus koncertas.

Na, mišiu sau, nors pinigų neturėčiau, bet visgi ateisui pasižiūrėti, kaip Waterburio lietuvių katalikai ir tokius reikalus žiūro. Pavalgęs vakariėnę, traukiu ir aš prie svetainės. Malonu buvo žiūrėti, kaip katalikai pulkais traukė į surengtą vakarą. Kaip ten viduryje viskas buvo, tai ne mano dalykas, gal vietos veikėjai viską aprašys, nes man, kaip kito miesto gyventojui, tai tik svarbu yra pažymėti, kad Waterburio lietuvių katalikai yra labai gražiai susitvarkę, už ką garbė jiems. Moka pagerbti savo dvasios vadus, bažnyčią ir tautos reikalus. Te gyvuoja Waterburio lietuvių katalikai! Bet kaip visur, taip ir Waterburie, matyt, yra tautos priešų, kurie patys save vadina Rosėjos bolševiku vardu. Gaila tokių brolių lietuvių, kurie klaidžioja po tamsą ir neatkreipia savo veido prie tikros šviesos. Praeinant pro "Ventą" (taip užvardinta svetainė), žiūrau, kad visos šviesos uždegtos, bet žmonių nematyt, tik sustatytos keles eilėmis ir laukia svečių. Na, mišiu sau, "tautičiai" irgi apaukštinėja Lietuvos nepriklausomybės dieną! Vėliau patėmiau skelbimą pakabintą ant durų. Ten sako: Lietuvių visuomenės susirinkimas. Kalbės A. Bimba apie Lietuvos reikalus, išskins ka Lietuvos valdžia darė darbininkams per 14 metų tyvavimo. Na, mišiu sau, tas Bimba tiek supranta apie Lietuvos reikalus, kaip mano katalikas apie namų tvarką. Ir iš kurį tas Bimba sužinojo apie Lietuvą? Gaila tu kelių lietuvių, kurie vietiniu pagerbti Lietuva visais, tai jie prisienas ir teršia nieko nežinodami. Meškutis

DETROIT, MICH.

Kovo 6-tą, pirmadienio vakarė, šv. Jurgio parapijoje prasidės misijos, kurias duos Tėvas J. Bruzikas, jezuitas, vienas iš garsiausių misjonierių ir pamokslininkų. Pirmadienį ir antadienį bus sakomi pamokslai vien tik dėl moterų ir merginų. Kitos visos dienos bus pavestos dėl visu. Penktadienį prasidės 40 val. atšaldai. Sekmadienį ryte visa parapija ir draugijos prieis "in corpore" prie šv. Komunijos. Vakare 7:30 su procesija iškilmingai užsibaigs misijos ir 40 val. atšaldai.

Misijos yra brangus laikas! Lai nelieka nei vieno lietuviu, kuris drįstu paniekti tas brangias misijas, arba atstumti per tą laiką nuo savęs Dievo malonės. Gal jau paskutinis Tamsai bus šios šv. misijos, gal kitu jau nesulauksim, tad pasinaudokim proga tame laike įsigyti sau kuodaugiausia malonių ir susivienyt su Viešpačiu Dievu! Nuodirdžiai kviečia visus į misijas. Kun. J. Čičauskas

— Tėte, — klausia valdininko sūnelis tėvo, — ar tiesa, kad kai kurie gyviai kasmet keičia savo kailius?

— Taip! — atsakė patylomis tėvas. — Tik, žiūrėk, neprasitark apie tai savo mama.

Būk patenkintas savo sociale padėtimi.

LIETUVIŲ KATALIKŲ VIENYBĖ
L. R. K. FEDERACIJOS REIKALAI
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

MŪSŲ TAUTOS GLOBĖJAS

Kovo 4 diena yra lyg ir antroji mūsų tautos šventė. Tai šv. Kazimiero diena, kuri mums visiems lietuviams katalikams yra brangi. Amerikos lietuvių tarpe yra daug draugijų, pasivadavusių gražiu šv. Kazimiero vardu. Gana daug mūsų parapijų puošiasi lietuvių šventosios vardu. A. L. R. K. Federacija savo globėju yra apsirinkusi šv. Kazimierą. Taip pat ir Amerikos jaunimo vienintelė centralinė jaunimo organizacija — Lietuvos Vyčiai šv. Kazimiero globėjai save yra pavadusi. Didžiausia lietuvių vienuolija ir ju vedama mergaičių akademija irgi seka šv. Kazimiero dorybes ir ju verdu vadina. Pagaliau visą mūsų tautą savo globėju šv. Kazimierą yra apsirinkusi.

Mums, lietuviams KOVO KETVIRTOJI, šv. Kazimiero diena turėtų būti tas, kas aiškiam šv. Patriko diena. Juk šv. Kazimieras yra vienintelis mūsų tautos šventasis, savo gyvenimu davęs mums gražiausią pavyzdį. Jis būdamas danguje globoja lietuvių tautą ir stebuklingu būdu jai yra padėjęs.

Federacija, būdama Amerikos lietuvių katalikų priešakyje, su šv. Kazimiero diena pradeda katalikiškojo veikimo ir katalikiškos spaudos vaju. Dėl to nuodirdžiai prašome visų gerb. lietuvių klebonu tą dieną bažnyčiose atlikti specialės pamaldas, ir jas sukviesti visus gyvuosius lietuvių katalikus, kad per šv. Kazimiero užtarymą gauti Dievo pagalbą dideliam ir sunkiam darbu, kuris stovi prieš mūsų akis. L. Vyčių Chicago apskritys tam gražiai pavyzdį duoda. Visos Chicago Vyčiai šv. Kazimiero dieną in corpore eina prie šv. Komunijos ir laiko bendrus pusrūčius. Ar nebūtų gerai, jei visose kolonijose tolia dvasiška puota šv. Kazimiero garbei būtų surošta. Juk mums šv. Kazimiero globa ypatingai yra reikalinga. Tai mus stiprintų ir tautiška ir dvasiška.

Tegloboja mus šv. Kazimieras ir teduoda stiprybės savo tautybei išlaikyti ir tepada dirbti išganinga Katalikiškosios Akcijos darbu, kurį su ypatingu pasiryžimu žadame dirbti kovo ir balandžio mėnesiais.

SV. KAZIMIERO SESERYS IR JU RĖMIMAS

Šv. Kazimiero Seserys dirba gražiu darbu mūsų tarpe. Per 25 metus jos darbovis lietuvių parapijų mokyklose, mūsų vaikus jos auklėjo tautiškoje ir religiozijoje dvasioje, daug prisidėdamos prie išlaikymo lietuviškos, kurią pats šv. Kazimieras buvo taip numylėjęs ir amžiais ja globėjęs. Šv. Kazimiero Seserų vienuolija be kelių dešimtu parapijų mokyklų, užlanko dvi mergaičių akademijas, kurias lanko apie pora šimtu lietuvičių. Žodžiu tai yra viena stipriausia lietuviškos tvirtovės Amerikoje, kuri didžiuojasi kiekvienas susipratęs lietuvis.

Su kovo 4 d. šv. Kazimiero Akademijos Rėmėju Draugija pradeda vaju. Tuo būdu norima surinkti kiek galint daugiau aukų, kad palengvinti seselių medžiaginę būit, kad praplėsti jų veikimą ir paskatinti jas įnešti į mūsų mokyklas dar daugiau sveikos tautiškos dvasios.

Šios istaigos rėmimas yra katalikiškojo veikimo dalis. Dėl to visu Federacijos apskričių, skyrių ir visu organizacijų prašome ta reikala prijungti prie bendro mūsų katalikiškojo veikimo vaju. Ir kuo tik galint, padėti Akademijos Rėmėjams, kad jos galėtų kuo daugiau surinkti aukų naudingai istaigai. Šiandien visiems yra sunku. Nelengva yra ir Kazimierietėms išlaikyti mokyklas. Ne-

FRANK'S CHOCOLY
PADARO GERESNĖ KAVĄ!
Gauinama Grotesnė ir Kavos Krautuvsė Kainuoja tik 10c. bakselis

Ar Jus Turite Ta "Nesijaučiu Gerai" Jausmą?

Nuga-Tone

Žiūrėk savo, o ne kitų reikalų. Dažnai gražūs žmonės turi blogus įpročius.

DR. JONAS BASANA VIČIUS

By THOMAS SHAMIS

Just six years ago a Kaunas Lithuanian printing, which lasted until 1905, he contributed largely to Lithuanian papers published in Prussian Lithuania, where the press was comparatively freer, and subsequently cooperated with other Lithuanian leaders in founding the famous paper "Aušra" (Dawn), the first number of which appeared in March, 1883 at Ragni (Ragaine), and afterwards at Tilsit. On the revival of the Lithuanian press in Lithuania Major, Dr. Basanavicius returned to Lithuania and took up his abode at the capital Vilna. In November, 1905, he was associated with Donatas Malinauskas, Rev. Juozas Ambraziejus, and M. Dovoina-Silvestravicius in the issue of the famous Memorandum presented to the then Russian Prime Minister, Count S. Witte, demanding at least autonomy for Lithuania. The first great Congress of the representatives of the Lithuanian people opened at Vilna on November 21, 1905, as the result of the stirring appeal of Dr. Basanavicius and J. Kriauciunas, and the former was elected its Chairman. Dr. Basanavicius was also the founder and President of the Lithuanian Scientific Society. He was the author of various scientific and literary works dealing with the ethnological and philological problems, folklore, etc. of the Balkan countries and Lithuania. Despite the Polish seizure of the Lithuanian capital Vilna, on October 9, 1920, Dr. Basanavicius continued to reside there until his death.

Dr. Basanavicius was born on November 11, 1851, at Ozkabalai, Bartninkai commune, Vilkauskis district. He received his higher education at the Moscow University, studying first history and philology, but later taking up medicine. For reasons of health necessitating a milder climate, after the Russo-Turkish war in 1879, he accepted an invitation from the Bulgarian Government to hold an official medical post in that country, and later still served for a period in Montenegro. During these years he travelled extensively in the Balkan peninsula and made a scientific study of popular manners and customs, language, folklore, etc. He also visited Prague and made the acquaintance of several Czechoslovakian leaders. But wherever his lot was cast, Dr. Basanavicius never lost sight of his main purpose — the furtherance of the liberation of the Lithuanian people from the Russian yoke. During the period of the Russian embargo on

LIETUVIAI! VAŽIUOKIT TIESIAI Į KLAIPĖDĄ
SU DIDELE VASARINE EKSKURSIJA LAIVU
S. S. FREDERIK VIII IŠ NEW YORK'Ų BIRŽELIO 3, 1933
LAIVAKORČIŲ KAINOS:
Trečia klasa \$92.00 \$153.50
Turistinė klasa 111.50 187.00
Kabininė klasa 132.50 245.00
Dėl platesnių informacijų, užsakymų ir laivakorčių kreipkitės pas mūsų agentus:
Ambraziejus, J., 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Atlantic Travel Service, K. Sidabras, Prop., 342 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Bartkevičius, P., 678 N. Main St., Montello, Mass.
"Dirva," 6820 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.
Molis, P., 1730 — 24th Street, Detroit, Mich.
"Naujienos," 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Trečiokas, A. S., 197 Adams St., Newark, N. J.
Orbais, J. J., 187 Oak Street, Lawrence, Mass.
Varžėlis, A., S. 12th & Carson St., Pittsburgh, Pa.
"Vienybė," 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Valeckis, A., 502 South Avenue, Bridgeport, Conn.
Washnor, C. J., 1921 Carson St., Pittsburgh, Pa.
Zemantauskas, J., 130 Congress Ave., Waterbury, Conn.

LIETUVIAI! VAŽIUOKIT TIESIAI Į KLAIPĖDĄ
SU DIDELE VASARINE EKSKURSIJA LAIVU
S. S. FREDERIK VIII IŠ NEW YORK'Ų BIRŽELIO 3, 1933
LAIVAKORČIŲ KAINOS:
Trečia klasa \$92.00 \$153.50
Turistinė klasa 111.50 187.00
Kabininė klasa 132.50 245.00
Dėl platesnių informacijų, užsakymų ir laivakorčių kreipkitės pas mūsų agentus:
Ambraziejus, J., 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Atlantic Travel Service, K. Sidabras, Prop., 342 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Bartkevičius, P., 678 N. Main St., Montello, Mass.
"Dirva," 6820 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.
Molis, P., 1730 — 24th Street, Detroit, Mich.
"Naujienos," 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Trečiokas, A. S., 197 Adams St., Newark, N. J.
Orbais, J. J., 187 Oak Street, Lawrence, Mass.
Varžėlis, A., S. 12th & Carson St., Pittsburgh, Pa.
"Vienybė," 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Valeckis, A., 502 South Avenue, Bridgeport, Conn.
Washnor, C. J., 1921 Carson St., Pittsburgh, Pa.
Zemantauskas, J., 130 Congress Ave., Waterbury, Conn.

7 DIENOMIS LIETUVA GREICIAUSIAIS PASAULYJE LAIVAIS
BREMEN • EUROPA
Specialiai traukiniai stovinti šalimais garlaivio Bremerhavene uztikrina patogiausią kelionę į LIETUVĄ GREICIAUSIAUS KELIAS Į SENĄJĄ TEUVYNĘ.
Informacijų klauskite pas vietinius agentus arba NORTH GERMAN LLOYD 57 BROADWAY, NEW YORK

Vietinės Žinios

LANKĖSI

Vasario 22-ąją lankėsi mėnrasė "Meilės" reikalais kun. V. A. Atukas ir kun. A. Tamoliūnas.

Vasario 23-ąją diena lankėsi iš Scrantų žinomas veikejas Simanas Galinis ir muz. vargon. B. Nekrašas. Tą patią dieną Lietuvos Enciklopedijos ir statistinių žinių reikalais lankėsi kun. Simanas Draugelis iš Easton, Pa.

Pirmadienį, vasario 27-ąją, lydima kun. J. K. Miliausko, lankėsi misijonierius Tėvas Bruzikas, kuris antra savaitė Šv. Trejybės bažnyčioje laikė misijas.

Taip pat lankėsi Susivienymo Teismo Komisijos narys Vladas Palūpis.

MISIJOJ SVČ. TREJYBĖS BAŽNYČIOJ BAIGIASI

Misijos Wilkes-Barre lietuvių Šv. Trejybės bažnyčioje tęsiasi antra savaitė. Veda misijonierius Tėvas Bruzikas, pagarsėjęs pamokslininkas.

Pereitoji savaitė buvo moterims. Dabartinė savaitė skiriamas vyrams. Misijų užbaigta sekmadienį, kovo 5-ąją, bus labai įspūdinga. Sprendžiant iš pereito sekmadienio žmonių gaumumo, galima pasitikėti, kad ir šį sekmadienį, kovo 5-ąją, kuomet didžiausias žmonių skaičius stengsis pasinaudoti misijų malonėmis.

PRANEŠIMAS

Šv. Trejybės parapijos Šv. Vincento De Paulo dr-ja sustoja dirbus labdarybės ir šelpimo darbą. Priežastis—draugija negauna iš niekur paramos nei pritarimo. Matyt, kas da turi duonos kėšni, tas ir mano, kad bus laimingas amžinai ir neturi pasigailėjimo link vargdenių ir našliaičių. Minėta draugija nepradės savo darbo, kol neįvyks vienybė ir pritarimas.

Draugija dėkoja už paramą, aukotojams, kurių vardai per klaidą buvo nepaskelbti.

Aukojai: Mrs. R. Juškevičienė \$3.00; po 1 dol.: Ant. Juškevičius, Bl. Uzas, J. Stankovičius, Al. Užuolis, J. Dovydasis, Mrs. G. Sakel.

Visiems nuosirdus ačiū.

Rašt. K. J. D.

GRAŽI PROGRAMA PER RADIO

Sekmadienio vakare, vasario 26, Šv. Trejybės lietuvių parapijos choras pusę valandos davė gražių dainų programą iš stoties WBRE, Wilkes-Barre, Pa. Dainos per radio taip jau gražiai išėjo, kad geriau negalima buvo tikėtis.

Visi radio klausytojai programa labai patenkinti. Choras gavo daug pasveikinimų telefonu ir laiškais.

Wilkes-Barre Šv. Trejybės par. choras yra vienas geresniųjų chorų šioje apylinkėje. Jis netiek jau daug viešai kur pasirodo, bet kuomet pasirodo, tai yra kas pasiklausyti.

Šį sykį buvo girdėti, kad jie prie ko tai rengiasi, bet niekas nežinojo kam. Bet kuomet prisirengė, tai ne vienam ausys linko besiklausant.

Programą ir daininkus tam gražiam išpildymui prirengė veteranas, šios apylinkės vargonininkas muz. J. Stulgaitis, kuris vargoninkauja Šv. Trejybės parapijoje jau 28 metus.

Jeigu kas nori išgirsti gražią giedant, lai atsilanko į Šv. Trejybės bažnyčią.

Chorė yra geru balsu, o turint gerą mokytoją asmenyje muz. J. Stulgaitis, tai sugiedama visuomet gražiai.

Turėdami gerą ir malonų kleboną, kun. J. K. Miliauską chorą įgavo daug gyvumo ir energijos.

Daugelis pagėdauja, kad muz. J. Stulgaitis su savo choru ne-

užligo dėl surengtų panašią programą per orą.

Pirmadienio vakare, vasario 27, Šv. Trejybės par. choras laikė šokių parapijos salėje. Žmoniai atsilankė daug ir visi smagiai praleido laiką. Chorui liks peino.

MIR

A. a. Simonas Stukas, 78 m., gyv. 140 Coal St., Wilkes-Barre. Mirė vasario 18-ąją. Vasario 21-ąją su bažnytinėmis pamaldomis, atlaikytomis Šv. Trejybės bažnyčioje, palaidotas parapijos kapuose.

A. a. Edvardas Valaitis, Pijaus Valaičio sūnus, gyv. 191 South Main St., Askam. Mirė vasario 21-ąją Nanticoke State ligoninėje nuo plaučių uždegimo širdies ligos, palaidotas parapijos kapuose.

A. a. Feliksas Blažauskas, mirė vasario 23-ąją savo sūnau Vincu namuose, 39 Luzerne St., Lee Park. Velionis ilgoką laiką sirguliavo. Velionis atvykęs iš Lietuvos apie 30 metų išgyveno Lee Parke. Paliko du sūnus — Vincą ir Praną, 3 dukteris — Kazlauskienę, Gavronienę, Almonaitienę, 22 anūkus ir 2 pramonikus. Vasario 27-ąją po uždušinių pamaldų Plymouth šv. Kazimiero bažnyčioje palaidotas parapijos kapuose.

A. a. Jieva Z. Valukonienė, 55 m., mirė vasario 23-ąją savo dukterė J. Gubernienės namuose, 318 Walnut St., Luzerne. Paliko vyrą, penkis vaikus, penkis įvaikius (stepchildren), 11 anūkių ir vieną brolių. Vasario 27-ąją po uždušinių pamaldų šv. Onos bažnyčioje palaidotas par. kapuose.

A. a. Marė Vaškeienė, 52 m., mirė vasario 24-ąją savo namuose, 75 So. Gates Ave., Kingston. Velionė ilgokai sirguliavo. Paliko vyrą Antaną, 5 vaikus, 2 seseris, 1 brolių. Pirmadienį, vasario 27-ąją, po uždušinių pamaldų atlaikytų Šv. Marijos bažnyčioje palaidota parapijos kapuose, Pringle.

A. a. Julė Cepulytė, 23 metų amžiaus, pirmiau gyvenusi Pittstone, mirė vasario 26-ąją Hackensack ligoninėje, Hackensack, N. J. Sirgo trumpą laiką. Velionė Pittstone buvo plačiai žinoma. Čia baigė high school ir kelis metus dirbo telefonų kompanijos ofise. Buvo pašarvota savo motinos namuose, 105 Centre St., Pittston. Paliko motiną, 6 seseris ir vieną brolių. Trečiadienį, kovo 1-ąją, po gedulo pamaldų, atlaikytų šv. Kazimiero bažnyčioje, palaidota parapijos kapuose.

A. a. Jurgis Meilus, 54 m., gyv. 357 Salisbury St., Plymouth, Pa. Mirė vasario 24-ąją Mercy ligoninėje. Paliko žmoną, vieną posūnį ir vieną podukrą. Palaidotas pirmadienį, vasario 27-ąją su bažnytinėmis pamaldom atlaikytom Plymouth'o šv. Kazimiero bažnyčioje.

KINGSTON

SODALIECIŲ "CARD PARTY" Sekmadienio vakare, vasario 26, Šv. Marijos parapijos Sodalietės buvo surengė Card Party. Žmonių atsilankė virš 300. Loš-ta kortomis, užkandžiauta, kiekvienam lošėjui stalui duota dovana. Duota dovana už įžangą. Laikė lošimo grojo duetu hawaiian gitarais.

Daug žmonių buvo iš apylinkės miestelių.

Sodalietės, matyt, gerai darbuosi, kad sutraukė tiek daug žmonių.

Darbavosi: A. Kalušis, vyrininkas, J. Pileckaitė, A. Pileckaitė, M. Venlauskaitė, M. Basanavičiūtė, E. Labonaitė, F. Basanavičiūtė, B. Pan-

SUDEGĖ ŠVČ. JĖZAUS ŠIRDIES VIENUOLYNO ROMAI

SPEJAMA, KAD GAISRAS PRASIDĖJO IS PERSIKORIANUSIO VIRTUVĖS PEČIAUS

Vasario 27-ąją, vakare, iki pat pamatų sudegė Šv. Jėzaus Širdies Vienuolyno Rūmai—Warden Place, Harvey's Lake, Pa. Ugnį sutirpo rūmai ir visos brangenybės.

Vienuolyno viršininkas Tėvas L. Brigmanas jau trečia savaitė guli Wilkes-Barre Mercy ligoninėje ir sunkiai serga širdies nusilpimu ir reumatizmo komplikacijomis. Kiti keturi tėvai po pereinamųjų metų gruodžio 31-mos gaisro gyvena išsisklaidę po kitas parapijas. Namą prižiūrėjo jaunas vyrukas William Bower. Jis popiečių buvo išvykęs į Wilkes-Barre. Gaisras prasidėjęs 6 val. vakaro. Harvey's Lake policijos viršininkas Stephenson sako, kad gaisras prasidėjo iš perkūrento pečiaus. Ugnis plėtėsi dideliu smarkumu. Prie to prisidėjo stiprus vėjas, kuris nešė žarijas tolyn ir gresė uždegti gretimus trobesius. Ypačiai pavojų buvo Lakeside Inn viešbutis. Harvey's Lake ir Dallas ugniagesių komandos energingai darbuos, bet rūmus ir jų brangenybes išgelbėti negalėjo.

Šv. Jėzaus Širdies vienuolynas šiuos rūmus ir gražų sodą nupirko iš turtoolio Andrew Hunlock. Rūmai buvo senoviškos, bet labai gražaus stiliaus konstrukcijos. Susidėjo iš daugiau negu dvidešimt kambarių. Čia pat buvo įtaisyta graži koplyčia, kur iki gruodžio 31-mos, 1932 m., gaisro buvo laikomos pamaldos.

Ši atsitikusi ugnis nelaimė ne tik į lietuvių, bet ir į kitataučius padarė nepaprasto įspūdžio.

ti pinigine bausme ir nuo dviejų iki šešių metų į Eastern Penitentiary kalėjimą.

Margariz, kuris mažiau prisižengimų papildė, nuteistas į Luzerne County kalėjimą nuo vieno iki trijų metų ir užsimokėti teismo iškaštis.

Policija sako, kad Balonis buvo tos "gengės lyderis." Jie įsilauždavo į prekių traukinius (freit), išvogdavo gyvas kiaules iš kitų vagonų vogdavo lašinius. Jie įsilauždavo į būdingus namus, vogdavo visokius daiktus ir pinigius, kiti kas rytą vogdavo nuo durų pienu, vogdavo ir freitkarių angli, automobilius ir papildė daugybę kitokių vagysčių.

Vaikėžai beveik prieš visų vaigystių prisipažino.

PITTSTON

LRKSA. 7-TOS KUOPOS NARIŲ ŽINIAI

Kovo 12-ąją įvyksta labai svarbus 7 p. bertaininis susirinkimas. Pradžią, kaip paprastai, tuoj po sumos, šv. Kazimiero par. svetainėje. Nariai ir narės dalyvauskit. Valdyba

MRS. M. KUDIRKIENĖ ATIDARĖ BEAUTY SHOPPE

Šiomis dienomis Mrs. M. Kudirkienė, žmona vargonininko J. Kudirkos, savo namuose po numeriu 8 Lambert St., atidarė plaukų taisymo vietą — Beauty Shoppe.

Mrs. Kudirkienė turi susitačius plaukų garbanavimui visas naujausias mados mašinas. Deda "permanent wave", "marcella wave", "finger wave" ir kitokius garbanavimus, taisymus ir plaukų dažymus, kaip moterims, taip ir vyrams.

Mrs. Kudirkienė-Smalenskaitė yra gimusi ir augusi Pittstone ir visi ją pažįsta kaip rimtą ir teisingą. Tat nėra abejonės, kad šiame bizny ji turės pasisekimo kaip ir vietinių, taip pat ir iš aplinkės merginų ir moterų. Girdėjau, net iš Kingstone "bončius" tariasi važiuoti pas Mrs. Kudirkienę plaukų garbanuoti.

Laimingo pasisekimo Mrs. Kudirkienė šiame bizny.

Vasario 27-tos vakarą Pittstone lietuvių klubas Sterling viešbučiu svetainėje, Wilkes-Barre, laikė metinį balių. Linksmo ir šokiams grojo Ralph Paul orkestras.

4 VAIKĖŽAI NUTEISTI UZ VAGYSTES

Georgė Balonis, Charles Talipan, Thomas Margariz ir Frank Kazlauskas už vagystes prispažino kaltais prieš teisėją W. A. Valentine, kuris nuteisė Balonį, Talipan ir Kazlauską užsimokėti

PAIESKO MERGINOS — atlikimui namų darbu.

Reikalinga turėti patyrimo prie gero darbo, kuris yra pastovus, geruose namuose. Turėtis noro dirbti ir pagūdaujama, kad mergina būtų dirbusi šydikių žemyn. Kviptelis amerikietis. Telefonas: Pittston 597, arba rašyti į: Mrs. Ida Freed, 116 Exeter Ave., West Pittston.

ŽINUTĖS IS WYOMING KLONIO

CAPPALINI VARGAI

Dar visi gerai panena, apie 10 metų atgal, Rinaldo Cappalini buvo didelis mainierių lyderis — vadas. Visuose kampuose rėždavo karštas prakalbas, kol dasigavo į 1-mo Distrikto Mainierių Unijos prezidento vietą.

Už kelių metų buvo iš Mainierių Unijos 1-mo Distrikto prezidento vietos pašalintas.

Per kelis sykius bandė ta sosa atgauti, bet nepasisekė. Plvims miestely turėjo įsitaisę puikius namus, kuriuose neza jam nesant namie įvyksta gaisras. Po to įvyksta gaisras jo gražiam name prie Harvey's Lake.

Policija ištyrusi tų gaisrų priežastį, įtaria Cappalini ir jį areštuoja. Ugniagesiai ir policija pripažino, kad, būtent, jis tuos namus padegęs už ką gauna apie tris metus kalėjimo į Eastern Penitentiary.

Kalėjime neišbuvo viso laiko. Paleistas ant vadinamo "parole." Pereitą trečiadienį Cappalini buvo areštuotas Kingstone už nušimą savo žmonos.

Čia pasirodė, kad Mrs. Cappalini jau antras mėnuo turi iš je šivorce—atsiskyrimą, kurį sutėkė teisėjas W. A. Valentine, sausio 7, 1933.

Saliūninkams, kurie prohibicijos per 13 m. buvo persekiojami, jau ateina linksmesnės dienos. Mat, po 4 kovo, anksčiau ar vėliau, sugrįš geras alus.

Da nežinia kokioje formoje alus bus pardavinėjamas ir ar bus aliūnai ar ne, bet jau daugelis "šainina" savo "pleišus" ir sudekla išimtas iš "barramių rėles."

Kita linksma žinia saliūnų ir spykyzes pasiekė, kad daugiau nekėrs (neredidys). Prohibicijos administratorius Penington pranešė, kad jo agentai nuo dabar krės tik bravarne ir mūnsaimės išdirbytes.

Kadangi senatas šiemet paskyrė prohibicijos vykinimui mažiau pinigų, tai jis turės sumažinti agentų skaičių ir tokiu būdu palikti saliūnų ir spykyzes ramybėje.

Iš Harrisburg Department of Highways praneša, kad antradienį, vasario 28, vidurnaktį, išsibagia laikas seniems laisniams ir visi turi turėti naujus šių metų drivers licenses.

Taipgi praneša, kad šiemet drivers laisnius išsiėmė 79,917 mažiau, negu pereinamais metais.

"RYTĄ" 1933 METAMS

Jau Laikas Užsisakyti

"Rytas" yra vienintelis lietuvių katalikų dienraštis. Jis atsidėjęs seka ir glau visus katalikų kultūrinis ir politinius reikalus. "Ryto" visos žinios greitos ir teisingos. "Rytui" rašo žymiausi katalikai rašytojai, kritikai, publicistai, sociologai, istorikai, pedagogai, ekonomistai, teisininkai, ir kt. "Rytą" visi skaity ir prenumeruojasi. "Rytą" visi patenkinti, nes be to dar gauna šiuos skyrius: ekonomini, akademinį, moterų ir ektranu (movies).

"Rytas" metams kainuoja (Am. J. V.) \$6.00, pusė metų \$3.00, vienu mėnesiui 60 centų.

"RYTO" adresas: Kaunas, Duonėličio g. Nr. 24. Lithuania.

DIDELĖ VASARINĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Rengiama Vadovybėje AMERIKOS LIET. LAIVAKORČIŲ AGENTŲ SĄJUNGOS IŠPLAUKS IS NEW YORKO GEGUŽES 20 D., 1933 PAGARSEJUSIŲ GARLAIVIŲ STATENDAM

HOLLAND-AMERICA LINE

kias ir žiaurios. Žiūrėtojai negali gerai suprasti, kuris laimėjo, tai juos vėl sugrupavo kitu sykiu imtis.

Taipgi pranešama, kad Dr. Sarpolis kovo 1 St. Nicholas Rink, New York, imsis su Ray Steele.

Trečiadienį, kovo 1, Pittston Coal kompanija išduos nuosprendį ar bedarbiai mainieriai gali sau išsikasti anglies.

Butlerio Lokalas 265 turėjo Dupont'e susirinkimą ir nutarė kryptis per distrikto viršininkus į Pittston Coal kompaniją prašyti, kad bedarbiams mainieriam būtų leidžiama išsikasti anglies dėl savęs. Kompanijos viršininkai sakė pranešą trečiadienį.

Juozas Reckus, buvęs Hanover townshipo policijos viršininkas, neseniai iš tos vietos atleistas, gavo naują paskyrimą minto townshipo policijoj.

Wyoming Klonio sveikatos tutoritetai įspėja visuomenę prieš šiltnę. Pereitą savaitę ši epidemija buvo smarkiai pakilusi. Pataria tėvams prižiūrėti savo vaikus.

Vasario 25-ąją automobilias nelaimėj mirtinai užsimušė Duplan Silk korporacijos ekspertas Alfred Ritchie, gyv. Forty Port.

IVAIRENYBĖS

AR BLUSOS ISNYKS?

Neseniai užsienioose pasklido žinios, esą blusos jau visai išnykusios. Viena užsienio mokslo įstaiga už blusas, perkamas moksliekiams tyrinėjimams, mokėjusi net po 25 litus.

Iš tikrųjų, pastebėta, kad blusos, kurių yra apie 650 rūšių, paskutiniaus 2-3 metais pradėjo nykti. Nykimo priežastys gali būti įvairios, kaip tai: klimato itaka, maisto pasikeitimas ir t. t. Tačiau patirta, kad galėjusi būti ir kita blusų nykimo priežastis. — Tai moterų rūbų pasikeitimas. Prie šios išvados priėjo blusų nykimo klausimą tyrinėjęs prof. Huse. Seniau raudklėti, platus moterų rūbai sudarydavę blusai puikiai apsaugą ir gerą vietą kiaušinė-

TIK UŽ \$1.00 METAMS

Tinkamiausia dovana savo artimiems ir giminėms yra užsakyti mėnesinį "MEILĖS" laikraštį, pasveštą švenčiausiai Jėzaus Širdiai. Mėnesinis "MEILĖS" laikraštis patiks visiems, nes yra tikrai religinio turinio ir dvasiškojo pobūdžio.

Mėnesinis "Meilės" laikraštis rašo apie reikalingiausius katalikų tikėjimo dalykus ir išdėsto kilnų pamaldumą prie švenčiausios Jėzaus Širdies.

Mėnesinis "Meilės" laikraštis vieniems metams kainuoja tik \$1.00. Taigi, įmokę už tik \$1.00, per išitus metus gausite gražų dvasiškojo turinio skaitymą.

Mėnesinis "Meilės" laikraštis į Lietuvą kainuoja \$1.50. Tėvai ir giminės Lietuvoje gerės dvasiškais skaitymais ir jums dėkvos už mėnesio "Meilės" laikraščio išrašymą jų naudai.

Reikia žinoti, kad mėnesinis "Meilės" laikraštis dar atleka apštalavimo darbą mūsų lietuvių tarpe, aiškindamas tikėjamą tiesas, dėstydamas Intronizacijos tikslą, platindamas dorovę ir katalikiškąjį veikimą.

Taigi, brangus skaitytojai, argi pats neprisidėsi prie šio kilnaus apštalavimo ir ar netapsi pasaulinis apštalas, imdamas platinti mėnesinį "Meilės" laikraštį tarp savo brolių lietuvių, kad jie visi persimytų švenčiausios Jėzaus Širdies melle. Juk ir Pats Išganytojas yra pareiškęs: "Aš atėjau ugnis siųsti į žemę ir ko gi norėčiau, jei ne kad kurentysis?" (Luk. XII, 49).

Švenčiausios Jėzaus Širdies Meilės Kongregacija tikisi iš brolių lietuvių, kad visi parems leidžiamą mėnesinį "Meilės" laikraštį, ir tuo pačiu prisidės prie užtikrinimo Kristaus viešpatavimo pasaulio šeimų namuose.

Visas prenumeratas siųskite "Meilės" (Charity) vardu, adresuodami:

SACRED HEART MONASTERY Harvey's Lake, Pa. Alderson P. O.

liams deti. Tai viena. Be to, tvirtina prof. Huse, prie blusų nykimo prisidėjo patų rūbų medžiagos pasikeitimas.

Pasirūpinus laiku plačiai reikiamai dirbtino šilko rūbai dirbtinis šilkas yra chemiškai perdirbta celiuloza, nuo kurios, nešiojant, nuolat atsškyla mažytės dalelės, dulkelės. Tų dulkių būna pilni rūbai. Manoma, kad šios dulkelės veikia blusas, kaip nuodai. Panašiai, kaip vario karbonatas, vario deginys, magnijaus deginys ir magnijaus karbonatas, šiaip nenuodijus medžiagos, bet po kelių dienų užmuša vabzdžius.

Taigi, manoma, kad blusas naikina dirbtinasis šilkas ir dėl to jos pradėjo nykti. "M. R."

Vienas Kauno pilietis, važiuodamas autobusu iš Senojo Miesto į stotį, pamiršo ant sėdynės portfelį su buteliu 50 laipanių degtinės. Apsisūrijęs, tuojau sėdo į kitą autobusą ir numovė iki paskutinės sustojimo vietos A. Pancunėje.

Atvažiavęs klausia kito autobuso konduktorių:

— Atsiprašau, tamsta, ar niekas neperdavė jums pamirštą autobus portfelį?

— O kas tame portfelį buvo? — klausia konduktorius.

— Nickis! Ten buvo tik degtinės butelis.

— A! Žinau, žinau. Čia mes perdavėme policijai vieną pilietį su portfelium ir tuščiu buteliu degtinės...

Compliments of Tel. 7-0981 DR. A. J. VALIBUS Gydytojas ir Chirurgas 106 Church St., Edwardville, Pa. Nuo 9-nyų iki 10-tos rytai Nuo 1-mos iki 3-čios po pietų Nuo 6-tos iki 8-tos vakare Sekmadieniai ir šventadieniai pagal sutartį.

GEORGE'S HOTELS Nakvojimui švarios, minkštos lovos. Zemos kainos. Greitas ir mandagus patarkelio stotį. Tėmykit numrį: 88 East Market Street Wilkes-Barre, Pa. Jurgis Vaišnis, Savininkas.